

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
APJUNGĖS
AMERIKĄ, LDS ORGANĄ DARBININKĄ IR LIETUVIŲ ŽINIAS
680 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

Copyright

XXXVII. Nr. 48

Redakcija: GLENMORE 5-7281

TREČIADIENIS (Wednesday)

LIEPOS (JULY) 2 D., 1952 M.

Administracija: GLENMORE 5-7068

10 CENTŲ

JAV ĮTEIKĖ DOKUMENTUS APIE SOVIETŲ KACETUS

New Yorka. — JAV įteikė Jungt. Tautų komitetui, tyrinėjančiam priverčiamųjų darbų klausimą, didelę daugybę dokumentų, iš kurių matyti, kad visur įvesta vergų darbas, kur tik plevėsuoja raudonoji komunistų vėliava.

Tarp dokumentų yra 18,000 buvusių Sovietų nelaisvėje lenkų kareivių pareiškimai. Taip pat tūkstančiai kitų dokumentų, kuriuose yra duomenys surinkti iš buvusių Sovietų nelaisvėje japonų ir vokiečių, kurie yra davę savo parodymus, kaip sovietinės koncentracijos sto-

vyklose žmonės žudomi nepakeliamu darbu ir badu.

Prie tų pareiškimų yra surinkta duomenys ir apie komunistinių kraštų specialius įstatymus bei potvarkius, kuriais remiantis sudaromos vergų stovyklos, bei pačių komunistų pasigymimai, kaip tų vergų įėjimas yra vykdomi įvairūs darbai.

Dokumentus Jungt. Tautoms įteikė JAV atstovas W. Kotschnig pareiškė, jog tie dokumentai rodo, kad komunistiniuose kraštuose yra įvesta dar pasaulio negirdėto baisumo vergija.

Vilniečiai kraustomi iš butų

Gyventojų butai paaimami įstaigoms ir atvykusiems rusams apgyvendinti

Vilniaus Vykdamosis Komitetas gegužės mėnesio pabaigoje pradėjo plačiu mastu gyventojų iškraustymus iš miesto centro. Miesto centre gyvenantiems įsakoma išsikraustyti iš užimamų butų per 3-7 dienų laikotarpį. Iškraustomiems gyventojams liepiama apsigyventi daugiausiai kitą pusę Ne-ries, Ukmergės gatvės rajone. Tik valstybinių įstaigų tarnautojams leidžiama apsigyventi mediniuose nameliuose Užupyje arba Rasų kapinių rajone.

Šių iškraustymų priežastis esanti ne politinė. Tai esą surišta su vadinamąja miesto rekonstrukcija, o taip pat ryšium su įsakymu decentralizuoti įstaigas. Prie to prisideda taip pat ir žymus Vilniaus miesto igulus padidėjimas. Vykdomasis komitetas yra gavęs įsakymą iš pačios ministrų tarybos ištuštinti miesto centre kelis tūkstančius butų ir buvusius jų gyventojus apgyvendinti priemiesčiuose.

Iki gegužės 20 d. jau buvo iškraustyta apie 2,000 butų centriniuose miesto rajonuose, vadinamuose Stalino, Lenino ir Dzeržinskio vardu. Miesto statybos trestas tuo pačiu metu pradėjo kanalizacijos, vanden-

tiesio įrengimų darbus ir ėmėsi remontuoti daugelį namų. Nurodoma, kad, pvz., ties Basanavičiaus gatvę (anksčiau vadinama Didžiąja Pohulianka) nuo pat karo ligi šiol dar nebuvo nieko daryta namams atstatyti.

Kuris butas kada turi būti ištuštintas, nustato miesto butų skyriaus viršininkas Frilovas. Jis nustato ir kurie butai visų pirma turi būti remontuojami.

I didžiulius miesto namus kraustomos partijos įstaigos drauge su įvairių įmonių administracijos skyriais. Įmonių ad-

ministracijos decentralizuojamos, tai yra, išskirstomos į įvairias vietas. Yra toks įsakymas, kad žmonės administracijoje neturi būti visa vienoje patalpoje.

Mažesnieji butai atiduodami karinio butų skyriaus žinion, kuris juose apgyvendina igulus karininkų šeimas, karinių įstaigų tarnautojus ir iš dalies civilinius tarnautojus.

Karo butų skyrius atidarė naują savo įstaigą Komunary gatvėje (buv. Ligonų Kasų rūmuose?). Šiame skyriuje laikomas tikslus visų ištuštintųjų butų sąrašas. Karininkų ir iš Rusijos atsikrėję valdininkų šeimų visa eilė dabar perkeliama į Vilnių iš Lentvario ir iš Naujosios Vilnios. Visos tos šeimos turi kreiptis į šią įstaigą Komunary gatvėje ir iš ten gauti nurodymą, kur gali apsigyventi.

Baktereologinis karas — Sovietų prasiimanymas

New Yorkas. — Kanados delegacija Jungt. Tautose paskelbė trijų Kanados mokslininkų pareiškimą, kuriame paneigiamas komunistų tvirtinimas, jog JAV vedančios Korejoje baktereologinį karą.

Kanados mokslininkai nurodo, jog šiaurinėje Kinijoje yra 50,000 rūšių vabzdžių ir, jų įsitikinimu, ten bet kas gali pagauti turinčių bacilų vorų ar kitų vabzdžių. Tačiau tai dar nėra joks baktereologinio karo įrodymas, jei tokių vabzdžių kas ir pagautų. Komunistų tariamai įrodymo medžiaga esanti moksliniu atžvilgiu bevėrdė. Nustačius tariamai bacilomis apkrėstų vabzdžių kilmę, yra paaiškėję, kad jie yra ne nuvesti, kaip komunistai tvirtina, amerikiečių, bet vietinių rūšių vabzdžiai.

Yra žinių, kad Sovietai yra Korejos ir Kinijos komunistais labai nepatenkinti, nes tie, dalyko neįmanant, pasirodė su tokia "įrodomąja medžiaga", kuri tik aiškiai parodė, jog tariamas baktereologinis karas tėra komunistų propagandinis prasiimanymas. O tuo sugadino Sovietams visą reikalingą.

PRIMTA NAUJA KARINĖ SAMATA

Washingtonas. — Senatas priėmė liepos 1 d. prasiidėjusių naujų fiskalinių metų karinę samatą, šioms reikalamis numatydama \$46,403,000,000. Atstovų rūmai praėjusią savaitę šiam reikalui numatė \$46,207,000,000. Dabar šie du projektai turės būti suderinti ir galutinai priimti sutarta suma. Tačiau abiem atvejais priimtoji suma yra žymiai mažesnė už vyriausybės pasiūlytą \$51,390,000,000 sumą.

Taip pat senatas vienu balsu pritarė pasiūlymui, kad būtų sustiprintos JAV oro pajėgos ligi 1955 m. vidurio sudarant 1433 grupes. Šiuo metu JAV turi 90 oro pajėgų grupių.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

VLIKas tarsis su diplomatais

Šiuo metu Londone vyksta keletas užsieny esančių Lietuvos diplomatų pasitarimas. Amerikoje esančiuose partijų ir kovos organizacijų centruose gautas pranešimas, kad VLIKas savo paskiausioje posėdyje, įvykusiame po grupių pasitarimo birželio 26 d., išrinko specialią komisiją tartis su diplomatais įvairiais užsienio politikos klausimais. Tas Vliko nusistatymas praneštas į Londoną. I Vliko komisiją išrinkti Vliko pirm. M. Krupavičius, J. Norkaitis, Z. Ivinskis ir T. Šiškis. Prieš kiek laiko visos 10 partijų ir kovos organizacijų, sudarančių Vliką, pareiškė savo nusistatymą svarbiausiais laisvinimo klausimais bendru pareiškimu.

CIO veda slaptas derybas

Pittsburgas. — Streikuojanti CIO plieno darbininkų unija veda slaptas derybas su visa eile firmų ir tikisi greitai laiku pasirašyti sutartis. Tačiau derybos yra laikomos visiškai paslaptį, nes kaip unijos pirmininkas Ph. Murray jau kelis kartus pažymėjo didžiosios firmos bando spausti mažesnes, kad jos paskirai nepasirašytų sutarčių, kuriomis būtų numatoma "Union shop", t. y. kad visi darbininkai privalo priklausyti unijai. Su tuo didžiosios firmos nenori sutikti, nors eilė mažesnių pareiškė su tuo sutinkančios ir jau apie 30 jų tokią sutartį pasirašė. Tuo būdu streikuojančių plieno darbininkų skaičius sumažėjo. Tačiau apie 600,000 darbe streikuoja. Taip pat yra netekę darbo apie 250,000 kitų darbininkų, kurie dirba plieno savo gamyboje naudojančiose pramonės šakose.

Ar pavyks šiuo būdu CIO priversti ir didžiąsias firmas nusileisti, kol kas neaišku.

Pauker pašalinta iš pareigų

Londonas. — Iš Jugoslavijos gautomis žiniomis buvusi komunistų tarptautinė įžymybė ir paties Stalino draugė Anna Pauker yra pašalinta iš Rumunijos užs. reik. ministerio pareigų ir, manoma, yra areštuota. Ji kartu su keleta kitų buvusių raudonųjų vadų yra paskelbta liaudies priešu. Vakaruose manoma, jog Pauker su savo draugais yra atpirkimo ožys už dabartinius ūkinius Rumunijos sunkumus.

Minnesota universiteto astronomijos profesorius Dr. W. J. Luyten paskelbė, jog jis aptikęs pačią mažiausią ligi šiol žinomą žvaigždę. Ji esanti trečdalis žemės dydžio.

PRASIDĖJO LRKSA SEIMAS

Pirmadienį, birželio 30 d., prasidėjo LRKA Susivienijimo 58-tasis jubiliejinis seimas. Suėjo 65 metai, kaip ši didžiulė lietuvių katalikų organizacija gyvuoja Amerikoje.

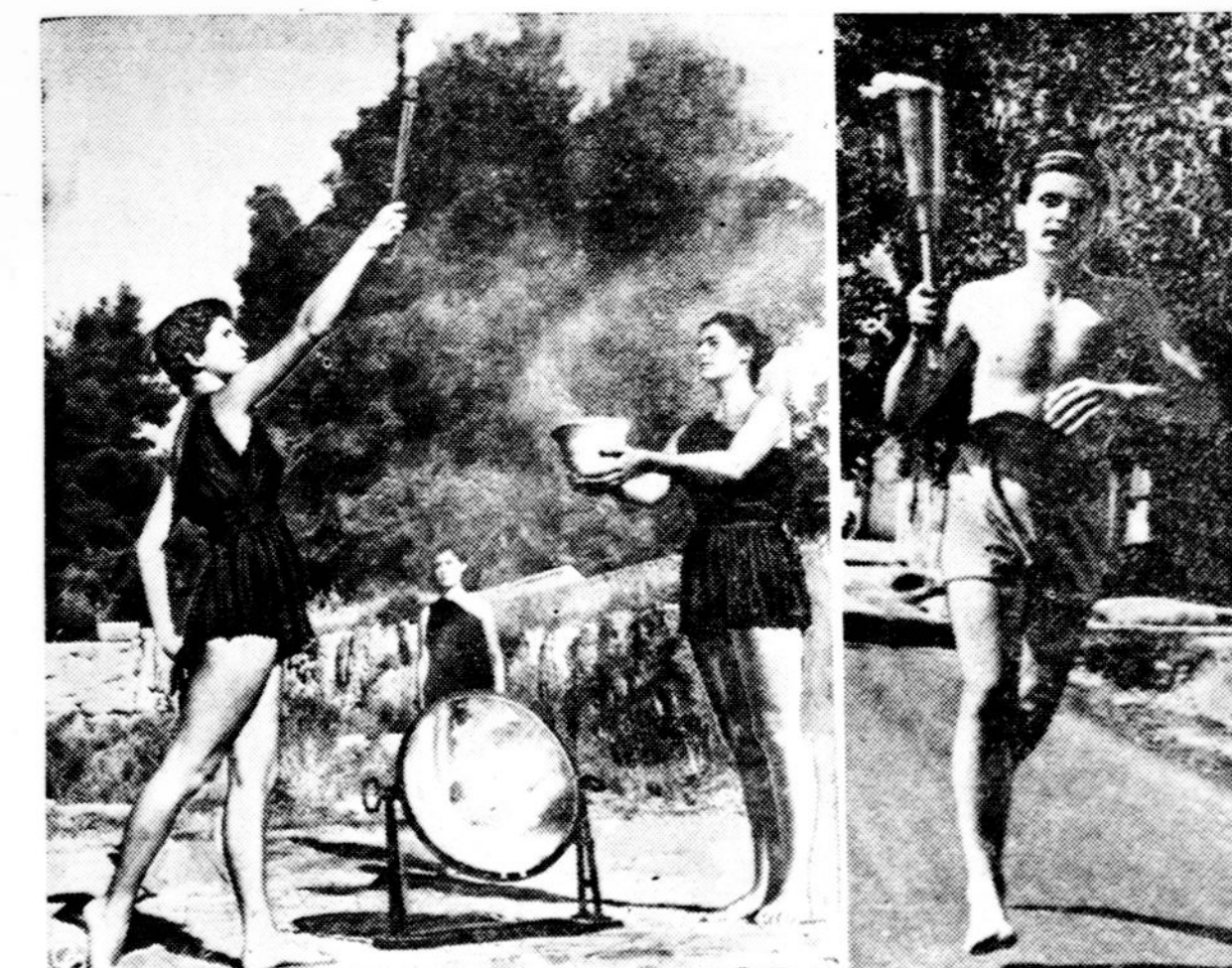
10 val. Aušros Vartų parapijos bažnyčioje New Yorke organizacijos dvasios vadas kun. J. Baltusevičius atlikė iškilmingas pamaldas. Jam asistavo kun. Ign. Albuvičius ir kun. P. Činikas, MIC., pamokslą sakė prel. J. Balkūnas. Pamaldose dalyvavo per 100 seimo delegatų ir svečių.

Lygiai 2 val. p.p. Statler viešbutyje prasidėjo posėdis. Seimą atidarė organizacinio komiteto pirmininkas kun. Vikt. Dabušis. Dvasios vadas kun. J. Baltusevičius sukalbėjo maldą. Buvo sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Kun. V. Dabušis palinkėjęs seimo dalyviams ir delegatams nuoširdžiai, drąsiai ir atvirai spręsti visus organizacijos reikalus ir s'engtis eiti su gyvenimu, išsijudinti iš apstingusios rutinos, tolimesnį seimui vadovavimą, kaip reikalauja konstitucija, perdavė Centro Valdybos pirm. L. Šimučui.

Centro pirmininkas trumpai peržvelgė organizacijos istoriją, jos dabartinę finansinę bei organizacinę padėtį, suminėjo eilę kritiškų momentų iš kurių laimingai išeita, ir buvo pereita prie rinkimų.

I mandatų komisiją išrinkti P. Rakauskas, J. Zarnauskas ir Marija Šrupienė, o Zemaitytė, Balikaitė ir Jonikaitė delegatams prisegė seimo dalyvio kortelę.

Delegatų pirmininku išrinktas P. Razvadauskas, vicepirm. P. Juravičius, sekretoriai: P. Valatka ir A. Poškienė. Sudaryta skundų ir apeliacijų komisija, rezoliucijų ir pasiūlymų bei spaudos komisijos.

Senoviniai graikų drabužiais apsigėrusios mergaitės Olimpe, Graikijoje, žiūbė olimpinio žaidynių ugnį, kuri bėgiku bus nešama į Helsinkį, Suomijoje, kur šiais metais įvyks pasaulinė sporto olimpiada. Olimpinė ugnis pradėta Graikijoje kurti jau gilių senovės laikais. Ši tradicija buvo atgaivinta ir naujaisiais laikais, pradėjus organizuoti pasaulines olimpiadas.

Spaudos konferencijoj senat. Taftas pareiškė, jog Eisenhowerio rinkimine kompanija vedanti "Dewey organizacija" ir kad Gallup, kuris iš bandomųjų rinkimų daras biznį, taip pat esan Eisenhowerio propagandistas. Tačiau jis tikisi nominacija ir rinkimus vis tiek laimėti.

PRAILGINTA KAINŲ IR ATLYGINIMŲ KONTROLĖ

Washingtonas. — Prez. Trumanas pasirašė įstatymą, kuriuo dar dešimčiai mėnesių prailginama kainų ir atlyginimų kontrolė.

Kaip pranešama, prezidentas naują įstatymą pasirašė nepakilia nuotaika, nes naujieji kontrolės nuostatai neatitinka jo pageidavimų. Vyriausybė norėjo, kad kontrolė būtų sustiprinta ir prailginta dar dvejiems metams. Tačiau kongresas kontrolę susiaurino ir įstatymą prailgino tik dešimčiai mėnesių.

Svarbiausi kontrolės pakeitimai naujame įstatyme yra panaikinimas nuomų kontrolės nuo rugsėjo 30 d., išskiriant vietoves, kur vietinės įstaigos yra pratęsusios kontrolę ligi 1953 m. balandžio 30 d., ir "kritiškose gynybos srityse", o taip pat kreditų suvaržymų vartojimo reikmenims bei namų pirkimui. Namų pirkimui kreditus tačiau gali Federal Reserve Board vėl suvaržyti, jei naujų namų statyba į metus prašotų 1,200,000. Trečias reikšmingas pakeitimas, kad Atlyginimų Stabilizacijos įstaiga nors ir paliekama, tačiau jai atimta teisė daryti savo pasiūlymus, jei darbdaviai ir darbininkai į ją nesikreipia, kokie turi būti atlyginimai.

Taip pat prieš vyriausybės norą buvo panaikinta perdirbtų vaisių ir daržovių kainų kontrolė. Šie gaminiai sudaro apie 11% suautojamy maisto produktų. Įstatyme yra ir paraginamas prezidentui, kad plieno pramonės ginčė būtų pritaikytas Taft-Hartley įstatymas. Tačiau šis paraginamas prezidento nepareigoja. Trūkstant medžiagų naudojimo ir paskirstymo kontrolė prailginta vieneriems metams.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

statymą prailgino tik dešimčiai mėnesių.

Svarbiausi kontrolės pakeitimai naujame įstatyme yra panaikinimas nuomų kontrolės nuo rugsėjo 30 d., išskiriant vietoves, kur vietinės įstaigos yra pratęsusios kontrolę ligi 1953 m. balandžio 30 d., ir "kritiškose gynybos srityse", o taip pat kreditų suvaržymų vartojimo reikmenims bei namų pirkimui. Namų pirkimui kreditus tačiau gali Federal Reserve Board vėl suvaržyti, jei naujų namų statyba į metus prašotų 1,200,000. Trečias reikšmingas pakeitimas, kad Atlyginimų Stabilizacijos įstaiga nors ir paliekama, tačiau jai atimta teisė daryti savo pasiūlymus, jei darbdaviai ir darbininkai į ją nesikreipia, kokie turi būti atlyginimai.

Taip pat prieš vyriausybės norą buvo panaikinta perdirbtų vaisių ir daržovių kainų kontrolė. Šie gaminiai sudaro apie 11% suautojamy maisto produktų. Įstatyme yra ir paraginamas prezidentui, kad plieno pramonės ginčė būtų pritaikytas Taft-Hartley įstatymas. Tačiau šis paraginamas prezidento nepareigoja. Trūkstant medžiagų naudojimo ir paskirstymo kontrolė prailginta vieneriems metams.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

— Atlanto sąjungos oro pajėgų Vid. Europoje vadas gen. L. Norstad spaudos atstovams pareiškė, jog šiuo metu jo žiniomis esančios pajėgos karo atveju gana stipriai pasireikšti. Tačiau esančios dar pilnai nepakankamos ir turi būti sustiprintos.

SUGLAUSTOS ŽINIOS

• Vakarų Vokietijos kancleris K. Adenauer paprašė Vakarų sąjungininkus savo daliniais sustiprinti sienos su Rytų Vokietija apsaugą. JAV aukštasis komisaras McCloy spaudos atstovams pareiškė, jog Adenauerio prašymas rimtai svarstomas.

• Gen. Eisenhoweris savo rinkimine bustine perkėlė į Chicago. Ligšioliniai duomenys rodo, kad Taftas savo pusę turi 481 delegatus, o Eisenhoweris 407. Nominacijai reikia 604 balsų.

• Pasikesintojui prieš prez. Trumaną Oscar Collazo mirties vykdymas paskirta rugpjūčio 1 d. Jis pasikesinimo metu 1950 m. lapkričio 1 d. nužudė vieną Baltųjų Rūmų sargybinių.

• Pietų Afrikoj kova dėl rasinių įstatymų panaikinimo kelia vis daugiau neramumų. Įvykusių demonstracijų metu suimta 80 asmenų.

• Senato gynybos komitetas priėmė pasiūlymą, kad Japonijai būtų perleista krantų apsaugai 68 JAV laivyno laivai.

• Trys ginkluoti vyrai priverė Jugoslavijos lėktuvą pilotą nusileisti vienam Italijos aerodromui. Atvykus italų policijai, jie vyrai pareiškė, kad tuo būdu jie norėjo pabėgti iš komunistinės Jugoslavijos.

• Prasidėję smarkūs lietūs Korejos fronte kovas beveik visai sulaukė. Paliubų derybose nepadarėta jokios pažangos.

• Valst. Departamento sekr. D. Achesonas po anslankvmo Berlyne pareiškė, jog Vakarų sąjungininkų pajėgos Berlyne liks tol, kol bus galutinai laiduota šio miesto laisvė.

• Vakarų Vokietijos bendrųjų vokiečių reikalų ministeris J. Kaiser išsklė reikalavimą, kad Saaro kraštas pilnai būtų grąžintas Vokietijai.

Jubilejinis LRKSA seimas

Vakar, birželio 30 d., New Yorke, Statler viešbutyje, pradėjo savo posėdžius Lietuvių R. K. Susivienijimo Amerikoje 58 seimas. Šia proga pravartu bent trumpai prisiminti šios reikšmingos lietuvių katalikų organizacijos nueitą kelią ir atliktus darbus, nes, be pertraukos, veikdamas jau šešiasdešimt šešis metus, Susivienijimas iš tikro yra suvaidinęs JAV lietuvių katalikų ir visos lietuvių tautos gyvenime labai reikšmingą vaidmenį.

LRKSA pradžia siekia 1886 m. lapkričio 22 d., kada įvyko Plymouth, Pa., steigiamasis seimas ir buvo priimti Susivienijimo įstatatai. Nuo to laiko Susivienijimas visą laiką yra varęs platų fraternalinės, tautinės ir kultūrinės veiklos barą.

LRKSA turi apie vienuolika tūkstančių narių ir per du milijonus dolerių savo ište. Taigi yra viena didžiausių ir turtingiausių JAV lietuvių organizacijų. Savo skyrius jis turi visose JAV lietuvių kolonijose. Pirmoji eilė Susivienijimui rūpi tinkamas savo narių sveikatos ir gyvybės apdraudimas tvarkymais, nes tai yra jo pirmasis uždavinys. Ir šio srityje Susivienijimas yra pasiekęs tikrai daug. Ligi šiol mirusiųjų sąrašas narių pomirtinėmis pašalpomis yra išmokėjęs apie penkis milijonus dolerių ir savo sustvarkymu bei reikalų administravimu prilygsta didžiuliams bei geriausiai tvarkomoms fraternalinės apdraudos organizacijoms. Tačiau šia viena sritimi Susivienijimas neapsiriboja praeity, nei dabar nesiriboja.

Vos keleriems metams nuo įsikūrimo praėjus ir Susivienijimui kiek daugiau sustiprėjus, 1890 m. seime jau nutariama imtis knygų leidimo ir iš tikro jų visa eilė Susivienijimo pastangomis buvo išleista. Vėliau buvo imtasi ir laikraščių leidimo.

Pat metu Susivienijimui rūpėjo ir kiti lietuvių tautinės kultūros reikalai. Lietuviškų mokyklų visose kolonijose kūrimas buvo vienas svarbiųjų jo rūpesčių. O šalia to buvo neišleisti ir kiti švietimo reikalai ir pačioje Lietuvoje. Skiriamos buvo aukos Mariampolės "Ziburio" mergaičių progimnazijai, "Saulės" kursams Kaune ir kitoms Lietuvos švietimo įstaigoms. Kad lietuvių jaunimas lengviau galėtų siekti mokslo, Susivienijimas ne vieną kartą jį yra parėmęs stipendijomis.

Kitos lietuvių kultūros ir mokslo įstaigos taip pat yra silaukusios iš LRKSA paramos. Seimų metu buvo vis skiriama atitinkamos sumos Lietuvos Mokslo ir Dailės Draugijai, Lietuvių Informacijos Bur-

ui Paryžiuje, Vilniaus lietuvių "Ryto" draugijai, anuo metu besikuriantiems lietuviškiems vienuolynams ir kt. Rūpinosi Susivienijimas ir politiniais bei kitais lietuvių tautos reikalais. Kovojo su rusų vyriausybės vykdytais lietuvių persekiojimais, reikalavo grąžinti spaudos laisvę, dėjo pastangų, kad lenkų endekai nepersekiotų Vilniaus krašto lietuvių, o ypač gyvai rėmė Lietuvos reikalus, prasidėjus kovai už krašto nepriklausomybę.

Antrojo Pasaulinio karo nelaimės užgriuvus Lietuvą, LRKSA vėl ją siejoja ir remia jos reikalus. Nuo 1950 m. šiam reikalui net įsivedė specialią skyrių — Laisvės Fondą, per kurį remia lietuvių tautos laisvės pastangas. Tremtyje atsidūrę lietuviai taip pat yra susilaukę iš Susivienijimo žymios paramos tiek pašalpos, tiek įkurdinimo srity.

Visi šie darbai sudaro tikrai gražų ir pažymėtiną įnašą mūsų tautos gyvenimui. Dėl to džiugu LRKSA sveikinti jo seimo proga ir palinkėti jam dar augti, stiprėti, įtraukti dar daugiau narių į savo eiles ir su dar didesniu pasisekimu varyti krikščioniškos artimo meilės, lietuvių tautinės kultūros ugdymo ir Lietuvos laisvinimo darbų barą.

NAUJAS ĮSTATYMAS PRIEŠ RASINĘ DISKRIMINACIJĄ

Washingtonas. — Senato darbo reikalų komitetas priėmė įstatymo pasiūlymą, kuriuo numatoma pašalinti rasinį diskriminavimą darbo srityje. Tai yra naujai suformuluoti dėsniai, kurie jau buvo ir anksčiau priimti Fair Employment Practices Commission įstatyme. Naujasis įstatymas turi tikslą panaikinti dirvų išieščių įstatymus, kuriame būtų numatyta, jog įmonėms su daugiau kaip 50 darbininkų ir tar-nautojų draudžiamas bet koks diskriminavimas rasiniais, religiniais ar tautinės kilmės sumetimais.

PATVIRTINO KARINĘ SUTARTĮ SU VOKIETUJA

Washingtonas. — Senato užsienio reikalų komitetas patvirtino su Vokietija karinę sutartį, kuria Vokietija įtraukiama į Vakarų gynybą, jeigu pulsi Vokietai. Tai pat sutartimi Vokietijai užpuolimo atvejui suteikiamos paramos garantijos.

Posėdyje taip pat buvo atmetas sen. Hickenlooper (resp., Iowa) pasiūlymas, kad būtų uždrausta prezidentui bei senato sutikimo gijut JAV kariuomenei į užjūrio kraštus.

Aka ir kurtė nebič JAV rašytoja Helen Keller prancūzai apdovanojo Garbės Legijono medaliu. Čia ja matome susitinkant su taip pat akliu prancūzų kompozitorium Rene Bruguere. Rašytoja Keller yra pagarsėjusi savo pastangomis palengvinti aklių, kurtų ir kitų nelaimingųjų gyvenimą.

IR LRKSA PIRMININKAS SUKAKTUVININKAS

LRKSA susirenkant į savo 58 seimą, įdomu pažymėti, jog ne tik pats Susivienijimas šiuo metu yra sukaktuvininkas, nes tik prieš gerą pusmetį atšventė savo 65 metų sukaktį, bet ir jo ilgametis pirmininkas L. Šimutis, kuris šiais metais švenčia savo 60 metų jubiliejų.

LRKSA pirmininkas L. Šimutis šiais metais švenčia savo 60 m. amžiaus sukaktį.

Visiems Amerikos lietuviams gerai pažįstamas Jubilatas — nes jis ne tik LRKSA pirmininkas, bet taip pat vadovauja ALT, yra "Draugo" redaktorius, ilgametis Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Federacijos sekretorius ir reikiasi įvairiuose kituose lietuviškojo darbo baruose — gimė 1892 m. Serikų kaime, Šilalės parapijoje, kur išėjo ir pradžios mokslo. Aukštesnįjį mokslą ėjo Kaune ir Maskvoje. Į JAV atvyko 1913 m. ir čia ėjo aukštąjį mokslą, studijuodamas teises, žurnalistiką ir sociologiją.

Į visuomeninį ir spaudos darbą pradėjęs įsitraukti dar Lietuvoje, L. Šimutis JAV šiai sričiai paskyrė visas savo jėgas ir joje ligi šiol sėkmingai darbuojasi. Žurnalistinį darbą čia pradėjęs "Kataliko" dien-rašio redakcijoje, per beveik keturiasdešimt metų yra bendradarbiavęs visoj eilėj JAV ir Lietuvos laikraščių, parašydamas jiems daugybę įvairiausių straipsnių, kartu spausdindamas nemažą poezijos ir beletristinių dalykėlių. O taip pat jis yra vienas seniausių ir daugiausia patyrusių lietuvių redaktorių, nes visą eilę metų dagavo "Garsą", o dabar jau nuo 1927 m. yra "Draugo" redaktorius.

L. Šimučio visuomeninio ir politinio darbo baras yra buvęs labai platus ir įvairus. Pirmoji eilė jis gyvai reikėsi JAV lietuvių katalikų organizaciniam darbe. A.L.R.K. Federacijoj jis dalyvauja jau nuo 1914 m. ir dvidešimt metų

yra jos sekretorium, nešdamas pačią didžiausią jos reikalų tvarkymo našą. LRKSA pirmininkauja jau nuo 1934 m. Daug yra dirbęs Lietuvos Vyčiams. Nemaža yra rėmęs ir kitų JAV lietuvių katalikų organizacijų darbą. Tačiau tik šiuo, kad ir plačiu, darbu jis neapsiriboja. Lygiai aktingai jis reikišė ir bendruosiuose lietuvių darbuose. Ypač gyvą veiklą jis buvo išvystęs Lietuvos nepriklausomybės kūrime laikais: buvo anuometinės Amerikos Lietuvių Tarybos narys, sekretoriavo Tautos Fondui, vadovaudamas rinkliavai, kuri Lietuvai davė apie \$350.000, dalyvavo delegacijose pas anuometinį JAV prezidentą Wilsoną, o pagaliau 1926 m. buvo išrinktas Lietuvos seimo nariu ir, atvykęs į JAV, jame darbavosi ligi to seimo paleidimo. 1935 m. vėl lankėsi Lietuvoje ir buvo Pasaulio Lietuvių Kongreso pirmuoju vicepirmininku.

Naujoms nelaimėms užgriuvus Lietuvą, L. Šimutis vėl visą energiją imasi darbo: jau nuo 1940 m. jis pirmininkauja Altui, kurio darbo apimtis ir svarba gerai žinoma kiekvienam lietuviui, daug prisidėjo prie Balfo organizavimo ir buvo jo direktorium, pirmininkavo trims visuotiniams Amerikos lietuvių kongresams ir t.t. Trumpame straipsnyje neįmanoma visus paskirus Jubilato darbus suminėti. Bet jau suminėjimas pačių pareigų — kurios čia visos dar nėra ir išskaičiuotos — pasako ir paties darbo apimtį — tai šimtai kelionių, paskaitų, konferencijų, pasitarimų, pasisakymų spau-

Paskutiniųjų karščių metu visi stengėsi atsivėdinti vandenį, neisiskiriant nė mažų. Čia matome, kaip veimai tų mažųjų turėjo atėti į pagalbą pūtininkas, kai ji nepajėgė pati savo mądanos kostiumo susitvarkyti.

Spaudos puslapiuose

NEAPYKANTA ĮRODINEJANT "NEAPYKANTĄ" KRIKŠCIONYBEJE

Naujienos (143 nr.), negalėdamos atsakyti į Darbininko (43 nr.) įdėtą K straipsnelį, bando suniekti autorių: "K imasi mus mokyti, kaip reikia šv. Raštą cituoti ir kaip jo citatas suprasti"... "mūsų kritikas arba pats šitos taisyklės nesupranta, arba savivališkai iškreipia jos prasmę"... "Darb. gudruolis mums pasakoja"... "Ir pasigėrėkite jo logika... kaip tu ji įtikinsi, kai jisai netiki net savo akimis, žiūrėdamas į šv. Rašto ištrauką". Tai Naujienų perlukai, kuriais mano įtikinti skaitytojus, kad jos teisingai supranta Evangelijos žodžius.

Kiek mums žinoma, K. nenorėjo pamokyti, kaip cituoti šv.

Raštą, bet kaip reikia pacituotą vietą išaiškinti, nors iš tiesų Naujienos nemoka net pacituoti, nes vietoj Mato 10, 34-36 rašo 10,26; vietoj 12,30 ir 46-50 cituoja: 12,31 (net du kartus!), o birželio 11 d. tos pačios Naujienos nurodo Abraomo ir Lozorius istoriją iš Luko 16, 19-31, o rašo "pagal evangelistą Luką, 17". Gal galėtų pasiteisinti: korektūros klaida, bet netikėtina, nes nė vienos vietos nepataikė pacituoti. Gražiausia tai, kad paskutinėje vietoje yra numeris 17, bet tai ne šv. Rašto skyrius, o tik vertėjo ženklas 17. VIII, nurodantis, kad galima skaityti šią vietą rugpjūčio 17 dieną.

Naujienos kaltina Darb. bendradarbių K., kad jis nesupranta teksto aiškinimo taisyklės, arba iškreipia. K. buvo parašęs: "Kristaus mintis paašklėja, jei pritaikome antrą teksto aiškinimo taisyklę: žvelgti į kontekstą, j tai, kas anksčiau buvo parašyta". gi Naujienos rašo: "Cituoja evangelijos žodžius, sako jis (suprask: K. — m. p.), reikia žvelgti į kontekstą." Ir vėl kartojame, K. nenorėjo pamokyti kaip cituoti, bet kaip suprasti mintį.

Autorius pacitavo vieną sakinį iš Kalno Pamokslų apie priešų meilę, t. y. Mato 5, 43-44, kaip kontekstinę mintį į Mato 10,34-36, todėl teisingai galėjo sakyti, kad reikia žvelgti į tai, kas anksčiau parašyta. Naujienos gi pažymi, kad 5-7 skyriai "nėra kontekstas". Kodėl ne? Juk jau patys pripažįsta, kad konteksto taisyklė "yra neabejotinai gera, dargi neapneimama, norint teisingai suprasti mintis, išreikštas tuose arba kituose rašto sakiniuose." Iš tiesų, kontekstu gali būti visa knyga, arba net to paties autoriaus visos knygos, nes rašytojas tą pačią mintį gali įvairiose vietose ir įvairiais būdais išreikšti. Todėl norint suprasti tikrą autoriaus mintį, kaip tik ir reikia žvelgti į kontekstą, nesvarbu, ar pirmiau, ar vėliau parašyta. Nereikėtų Naujienoms taip pykti ant K., kuris dėl vietos stokos pacitavo tik vieną iš daugelio vietų, o šaltai galvojanč būtyr joms paašklėja, kad K. ne tik puikiai žino šią taisyklę, bet ir ją dar puikiai pritaikė.

Dėl noro pasigėrėti K. logika, nėra ko ir berašyti, nors, tiesa, ši nesutinka su Naujienų

logika, kuri, ištraukusi atskirus sakinius, nori juose atrasti visą mokslą, tarytum norėtų kiaušinyje atrasti plauką. K. neįtikės Naujienų tokiems aiškinimams, nes jis skaito šv. Raštą ir jį aiškina pagal visas taisykles. Štai, pav., kaip jis paaškina ir Luko 14,26, kurį pacituoja Naujienos, vis dar norėdamos įrodyti neapykantos mokslą evangelijoje. Lietuviškame vertime skaitome: "Jei kas pas mane ateina ir nelaiko neapykantoje savo tėvo, motinos, žmonos, vaikų, brolių ir seserų, dargi ir savo gyvybės, tas negali būti mano mokytinis". Visai teisingai vertėjas pridėjo aiškinimą: "Laikyti neapykantoje reiškia čia mažiau mylėti. Savo artimą turime mažiau mylėti, kaip Dievą, ir dėl Dievo turime būti pasiryžę išsižadėti net brangesnių mums asmenų."

Pritaikoma suprasti tekstą taisyklė. Išsireiškimas laikyti neapykantoje yra netikslus vertimas. Reikėtų versti: "Jei kas pas mane ateina ir mažiau nemyli savo tėvo, ir t.t." nes žydų kalboje tai yra kaip tik idiomos, arba išsireiškimas, išsilenkias iš bendrų kalbos taisyklių.

Neaiškumui išsklaidyti pagelbsti konteksto taisyklė. Juk tą pačią mintį atpasakoja ir Matas, 10,37: "Kas myli tėvą ar motiną labiau nekaip mane, tas manęs nevertas...", nurodymas tikrosios meilės laipsnius. Naujienos ir vėl gali sakyti, kad tai ne kontekstas, nes paimta iš kito evangelisto. Katalikai gi žino, kad šv. Rašto knygų autorius yra Dievas, todėl teisingai pasirenka šį tekstą išaiškinimui Luko sakiniui.

Pagaliau Naujienos užbaigia: "Be reikalo Darb. žinovas (sic!) bando dūmti akis žmonėms. Pirmųjų krikščionių mokslas buvo kovos mokslas... Minčių prieštaravimai, kurių yra pilni Biblijos puslapiai, tėra tik atspindys tų prieštaravimų, kurie reikėsi krikščionybės sąjūdyje. Juos suprasti ir išaiškinti tegalima iš istorinio gyvenimo sąlygų, o ne iš Rašto sakinių". Iš tiesų, tai drąsus tvirtinimas, kurie reikėtų įrodyti. "Įrodyti", kad Biblijos puslapiai yra pilni prieštaravimų, kad krikščionių mokslas buvo kovos mokslas, tegali tik Naujienos savo sofistinėmis žodžiais, bet ne rimtais argumentais. Kai jos duos įrodymus, tada mes pasistengsime parodyti, kiek jų argumentai galioja ir kaip jie žaidžia žodžiais, kad tik galėtų iškreipti šv. Rašto žodžius ir juos panaudoti burnojimui prieš krikščioniškosios meilės mokslą.

T. Žalalis

DĖMĖSIO!

Sekmadienį, birželio 8 d., So. Bostone, įvyko LDS Centro Valdybos susirinkimas. Valdyba nutarė LDS 1952 m. Seimą šaukti rugpjūčio 24 ir 25 dd. šv. Kazimiero lietuvių parapijoj, Worcester, Mass. A. Peldžius, finansų sekretorius, buvo įpareigotas nuvykti į Worcester ir pasitarti su tos parapijos klebonu kun. A. Petraičiu Seimo reikalu. A. Peldžius buvo nuvykęs ir, pasitaręs, praneša, kad kleb. kun. A. Petraičis Seimui numatytas dienas užgėrė ir pažadėjo sudaryti seimo Rengimo Komisią iš LDS 7 kuopos.

LDS SEIMAS

prasidės iškilmingomis šv. mišiomis sekmadienį, rugpjūčio 24 d. LDS Centro Valdyba kviečia anskričius ir kuopas išrinkti atstovus ir paruošti pasiūlymus organizacijos gerovei kelti.

Kiekviena LDS kuopa gali išrinkti ir įgalinti į Seimą po vieną atstovą. Kuopos, kurios turi daugiau kaip 10 narių, gali išrinkti po vieną atstovą nuo kiekvienų 10 narių. Apskričiai gali išrinkti po du atstovus. Atstovai turi gauti įgaliojimus su kuopos ar apskrities Dvasios Vado, Valdybos pirmininko ir rastininko parašais.

Pirmadienio rytą, rugpjūčio 25 d. šv. Kazimiero parapijoje, bažnyčioje bus atnaujamoms šv. mišios už gyvus ir mirusius LDS narius.

Norintieji gauti daugiau žinių apie Seimą rašykite sekretoriui adresu: MR. A. F. KNEIZYS, 50 Cottage Street, Norwood, Mass.

CAROLINE CASPER'S

GROZIO SALONE JUMS SUDES PLAUKUS LYGLAI, GLAUDZIAI IR padarys galvos plaukų sudėtiną skulptūrišką išvaizdą, klasikinai moteriškai, tartum

Tanagros Figūrą! arba Poodle Cut Style

Caroline Casper's grožio salonui vadovauja Anna Janus, yra gerų plaukų dėjimo specialistė, iš kurių penki kalba lietuviškai. Jie labai greitai ir gerai padaro įvairias ilgalaikes plaukų sukuosenas, pataiso plaukų spalvas ir kitokius pagražinimus prideda žemiausiomis kainomis. Interesantų patogumui salone rasite įvairių plaukų stilių albumų, iš kurių nesunkiai galėsite sau pasirinkti ir prisiderinti reikalingą modelį.

Visais reikalais kreipkitės į ANNA JANUS CAROLINE CASPER'S BEAUTY SALON 738 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. SO. 8-4645

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

—BY—

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$5.00	Amerikoje metams	\$5.00
Brooklyn, N. Y.	\$5.50	Brooklyn, N. Y.	\$5.50
Half year	\$3.00	Pusei metu	\$3.00
Foreign	\$5.50	Užsienyje	\$5.50

Stripsnus ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir gražinami tikrai autoriams prašant. Pavardę pasirašyti stripsniai nebūtinai išreikia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

LAISVĖS IR MALDOS DIENA

LIEPOS KETVIRTOJI, JAV nepriklausomybės šventė, yra brangi ir šviesi diena ne tik šiam kraštui, bet ir daugumai kitų, iš kur tik žmonės čia yra keliavę, gelbėdamiesi nuo priespaudos ar sunkaus vargo. Bet tai nėra šventė, jog čia buvo galima kurtis be vargo ir prakaito, arba kad jo ir dabar nebūtų. "Amerika nėra rojus ar koks dieviškas sodas", teisingai yra pastebėjęs amerikietis rašytojas Stephen Benet, "ir ji nesiekia žemėje žmogaus visiškai laimingo padaryti." Bet ji sudaro sąlygas jam laimingesniui jaustis. Čia laisvos iniciatyvos žmogus, kuris iš prigimties nemėgsta jokios prievartos, savo triūsą pasiekia daug gero. Panašiai yra ir kitose kraštuose, nors ir mažesnių galimybių, jei tik tai jie būna laisvi.

Nuo pat pradžios JAV saugo nusistatymą nevaržyti žmogaus laisvės. Asmens ir įsitikinimų laisvė yra apsaugota teisių deklaracijos (Bill of Rights), kuri užtikrina tikėjimo, žodžio, spaudos, kritikos ir veikimo laisvę. Dėlto, anot to paties Benet, "amerikietis darbininkas ar ūkininkas nekaltas apie žmogaus teises, bet jas turi." Dar nebuvo Rusijos revoliucijos ir jos stambiesiems vadams dar tik ūsai kalbėsi, o Amerikoje per vienus prezidento rinkimus darbdaviai jau buvo įspėti: "Jūs neturite darbininkams užspausti erkščių ant galvos ir žmoniškumo kaldinti prie auksinio kryžiaus." Šiandien mes žinome, kad Amerikos darbininkas gyvena nepalyginti geriau ir daugiau turi laisvės, negu pačios "pažangiausios liaudies respublikos" stachanoviečiai, prispausti Maskvos pado.

Žinoma, jei kas žiūrės ne vidurio ir daugumos, o pasitaikančių priešingumų, tai ras ir čia žmonių vargstančių ir pertekusių, sunkiai dirbančių ir lengvaduonių, gailestingų ir akmenširdžių. Skirtumą sudaro doris, kuris prieš įstatymus lygius žmones pavėrčia nelygiais. Tačiau tekėdamas pro rankas, jis nesukuria uždaro luomo: visiems sudaro galimybę sprautis į priekį ir prasyventi. Tai traukia žmones į Ameriką iš viso pasaulio.

Šiandien ir pačios JAV yra su visu pasauliu tampriai susivijusios, nes visų kraštų butis dabar yra susisukusi į vieną kamuolį. Izoliacija jau nebeįmanoma. Amerika jau nebegali išsaugoti tik savo laisvės, nesirūpindama kitų kraštų laisve arba net jų išlaisvinimu. Laisvas judėjimas pasaulyje, kuris dabar yra suveržtas geležinės sienos, JAV yra būtina reikalingas jų pačių gyvenimui ir darbui. Kad ir darydamos kai kuriuos vingius, JAV eina pasaulinės politikos keliu nebesulaikoma.

"Mes nežinome, kur einame", sako viena amerikiečių patarlė, "bet mes žygiuojame". Tuo išreiškiamas Amerikos veržlumas ir net tam tikra rizika. Kad ji būtų mažesnė, šiemet prez. Trumanas, paties Kongreso paragintas, liepos 4-tąją sujungė su MALDOS DIENA. Jis kreipėsi į visą kraštą, ragindamas melsti Dievą, kad "Jis nurodytų tikrą kelią ir duotų išvėrmės juo eiti."

Mes visa širdimi linkime, kad JAV pavyktų jos pasaulinė misija, nešanti pavergtiesiems laisvę. Nuskriaustieji ir mažesnieji laukia ir didesnio ryžtingumo.

UŽMIRŠTAS KAIMAS

M. Y. BEN - GAVRIEL

(Pradžia Nr. 47)

Ta pastaba dūrė Uziui kaip kokia yla. Pašiepdamas tą šunberni, jis pradėjo šaukti šaukti, kad toks kaimas tikrai esąs, bet ant mėnulio, anapus jo kalnų.

Esama žmonių, kuriems generalinio štabo žemėlapias yra tiek pat prasti, kaip geriems šunims mėsa iš konservų dėžučių. Paskui jis drožė kumščia į žemėlapi, pašoko kaip įgelts ir viesulu išlėkė laukan. Dar įkišo pro langą galvą ir suriko: "Gal būt, iš ten jūs parvilkite ne tikrai avis, bet ir to kaimo ginklus!"

Kai vėl išaušo, jie dar nebuvo pargrįžę. Aš buvau siek tiek susirūpinęs ir atsargiai priminiau Uziui, kad reikėtų į ten pasiųsti žvalgas: galimas daiktas, jie yra sulaukyti kokio nors kaimo (vardo Bir el-ummah nedrįsau ištarti). Mano pasta-

ba, pasirodė, buvo neapdairi ir ne vietoje. Uzi apėmė toks siutats, jog atrodo jis virtęs ant ugnies šokančių dervišum. "Visų pirma", šaukė jis, "jokio kaimo nėra, o antra, mes neatsakome už tokių bepročių, kurie eina ieškoti žemėlapyje nesamos vietos." Apsiputojęs dar kažką sumykė, išlėkė laukan, kaip paprastai, įkišo pro langą galvą ir nusviedė man tikro širsmo žodžius: "Velniai tave griebtų ir tą tavo žemėlapi! Dėl manęs daryk ką nori."

Tie žodžiai rodė jį leidus man daryti ką noriu. Taigi aš pasiėmiau dar penkis vyrus, lengvąjį kulkosvaidį ir patraukiau kalnų linkui. Mes keliavome ne pagal žemėlapi, o ta kryptimi, kurią buvo nurodė arabų pasiuntiniai. Keliaudamas aš prisiminiau žemėlapi ir tas dienas, kai ji braižiau. Staiga — ką gi galii jums pasakyti — mane nusmelkė nemalonus

TIMOŠENKO UŽ JUDRŪJĄ KARĄ

Sovietų armija ruošiamas karui (2)

• Milžiniški manevrai Ukrainoje • "Raudonoji žvaigždė" patenkinta • Stalinas vėl patenkintas maršalu Timošenko • Kaip jis vaizduojasi naujajį karą? • Ką Timošenko veikė Kinijoje?

Praėjusį kartą kalbėjome apie Karlsbadą ir ten įsikūrusį maršalo Konjevo štabą. Užnugarį jam sudaro Lenkija, Ukraina ir Gudija. Ten stovintys raudonai kariuomenei vadovauja Minsko štabas su maršalu Timošenko. Jis taip pat yra už judrųjį karą. Greičiausiai Konjevas iš Timošenko pasiėmė, bet jo nenustelbė. Tas senas maršalas vėl pamintas į apyvartą. Ką jis veikia?

Zaibo "karas" pusnyje ir šaltįje

Kai dar svilino šaltis, Ukrainoje buvo patys didžiausi manevrai po praėjusio karo. Dalyvavo beveik apie pusę milijono žmonių. Geras skaičius buvo tikrai užmuštų ir sužeistų. Kiti nušalo. Manevrai tam ir buvo daromi, kad būtų stiprus vėjas, buvo gili sniego ir šalčio iki 20 laipsnių Celsijaus (apie 5 F. below zero). Viskas buvo pagrįsta greitu judėjimu, kylaiais, puolimu ir pasitraukimu sunkiai išvažiuojamais keliais ir miškais. Buvo bandoma net ir puolantio "baltojo prieso" nestabdyti, o kitoje vietoje duoti jam stiprų "raudoną dūrį". Veikė masė tankų ir lėktuvų. Manevrams vadovavo maršalas Semionas Konstantinovičius Timošenko. "Raudonoji žvaigždė", Sovietų armijos oficiozas, po manevrų rašė:

"Mūsų armijos manevrai dar kartą parodė mūsų strategiją, karininkų ir kareivių pasaulinį pranašumą prieš Vakarų imperialistus. Maršalas Timošenko, kuris manevrus vedė, priverė susimąstyti visus tuos, kurie vaikiškai galvoja sumušti Sovietų Rusiją..."

Parašyta, žinoma, propagandai: priešai, bijokite! Parašyta ir saviesiems padrausinti: priešų nebijokite! O tie priešai po manevrų posėdžio NATO štabe, Parvyžio (Marly-le-Roy rūmuose), ir savo išvadas padarė. Jis nesiekiamas. Vienas daiktas tačia žinomas: kazokas Timošenko, ant arklio nugaros daug laiko praleidęs, kavalerijos judrumą nori paversti tankų gyvu judėjimu. Žinomas ir kitas daiktas: Stalinas, pasisavinęs Hitlerio metodus, savinasi ir našiką "Blitzkrieg". Raitelis Timošenko tam gerai tinka.

jausmas, bet aš neturėjau kada savo minčių narplioti: iš vienos kalnų proplais pasigirdo pasiutęs šunų lojimas. Po dešimties minučių mes jau matėme ir šunis ir jų vadovus. Galite man patikėti, jog tai buvo ne kasdieniškas reginys! Mūsų nestebino tai, jog jie vilko ant pečių tris avis, bet mes išsižiojome pamatę, kaip visokio dydžio ir margiausios spalvų šunys buvo apkrauti ginklais. Jie skaliu ir riejosi norėdami nusimesti jiems užkrautą naštą.

"Ei," šukterėjo man šunų komendantas, vaikiną vardu Hezroni, ilgas ir plonas kaip meridianas, "parnešame tau sveikinimus iš kaimo, kurio žemėlapyje nėra. Laimė, kad jūs esate utelinė vandens komanda, o ne kovos dalinys, nes priešingu atveju egiptiečiai jau seniai būtų buvę Tel-Avive!"

Mes nieko nesakėme, o tik spoksojome į velkamas avis, apginkluotus šunis ir tų šunbernių kramtomas kavos pupeles. Jau kelias savaites mes ne buvome kavos ragavę, o kad jie kramtė, buvo geriausias įrodymas, jog anapus kalnų yra dar gyvos žmogiškos būtybės. Avis ir ginklus dar buvo galima ras-

"Gerai, kad jo nelikvidavo..."

Taip prasitaręs vienas iš politbiuro narių. Galvą jam galėjo nuimti už 1941 ir 1942 metų pralaimėjimus. Vienam mūsų jis sukūso 75,000 rusų karių. Stalino pašauktas pasiūlyti, niekam nemetė kaltės, o pats sau. Tas jį išgelbėjo. Jis pasakė: "Nuo šiantien jau nebėra herojaus Timošenko, kuris iškilo pilietiniame kare 1919-1920 m. Dabar bus naujas Timošenko, su naujais strateginiais planais. Seni mūsų revoliucijos planai yra pasenę."

Gerai žinoma, kad tie jo "nauji planai" Sovietų Rusijos nebūtų išgelbėję be Amerikos maisto, ginklų ir sąjungininkų pagalbos. Padėjo jam ir tai, kad vokiečiai griebėsi masiškai žudyti rusų tautą. Rusai jau taip lengvai į belaisvę nepasidavė. Susidarė partizanų būriai. Dabar Timošenko išėjo su savo "naujais planais": kur galėjo, kito vokiečiams, kur negalėjo — traukėsi. Frontas ėmė judėti, daryti klystris. Vokiečių įvairių pleistai įstrigo (prie Stalingrado, Maskvos, Leningrado), o sovietiški susidarė. Vakaruose spaudžiamus ir amerikiečių bei anglų bombarduojamus vokiečius buvo jau lengva lauzyti ir Rytuose. Dabar tikrai Timošenko sukluterėjo kazokiškąjį "ura". Jis nuo Maskvos per Gudiją, Lietuvą, Prūsiją nusivėrė iki Oderio upės. Tame žygyje vokiečių Trečiojo Reicho liūtiui bėsimptam, užteko garbės vainikų ir Timošenkai, ir Zukovui, ir Černiavskui. Visi jie, trypdami Lietuvą ir kitus kraštus, atitripeno iki Berlyno.

Nuo Berlyno pasuko į Shensi

Po karo maršalai ir generolai Stalinui namie buvo nereikalingi, dargi pavojingi. Juos reikia visada fronte laikyti. Timošenko buvo išsiųstas į Kinijos frontą. Mato-tse-tungas jis rado Shensi provincijoje, tarp Tibeto ir Mongolijos. Ten galimai buvo į lengvai užtraukti, bet Timošenko ištraukė ir į laimėjus išvedė. Jam čia padėjo amerikietis gen. Marshallas. Šis nacionalistus kiniečius stabdė, o Timošenko komunistus ginklavė, kurstė ir kovon

stūmė. Pagal jo sudarytus planus buvo užimta Mandžūrija ir šiaurės Kinija. Taip pat kyla, judrum ir partizanų pagalba.

Kinijai labai tiko Timošenko — savo apvalia, plika galva ir mongoliškais veido bruožais. Jam nestinga ir kiniško mandagumo: visada šelmiškai šypsosi, arkliskai nežengia kaip Zukovas ir taip nesikeikia kaip Konjevas. Jis ir labiau draugiškas — tikras "tavorščius". Prie jų prisidėjo dar 1919 metais. Caro kariuomenėje buvo puskarininkis, kavaleristas, mėgęs jodinėti ir žvejoti. Daugiausia yra prižvejojęs ordinų ir visokių žibučiu ant savo krūtinės. Revoliucijos metais nuo caro karininkų, net savo kolegų, plėšė juos drauge su oda. Tada bolševikai trypė ordinus. Dabar karstosi ir žibinasi. Toks ir Timošenko, kuris vėl pasirodė Vakarų fronte su Ukrainos manevrais. Ką jis juose parodė?

Generolas "Panika"

Jis išgyveno tris panikas: kai vokiečiai kėlė rusus, kai rusai davė atgal vokiečiams ir kai komunistai Kinijoje skerdė nacionalistus. Visur buvo panika. Timošenko ją dabar deda į savo "naujos strategijos" pagrindą. Prieš turi sumušti generolas "Panika." Ji pasėdima tada, kai priešai linijos sukapojamos tankų prasiveržimais ir neduodama atsikvėpti. Lėktuvai turi pulkti kaip ereliai ir nuolat kapoti. Nereikia bijoti net ir to, jei priešas puola ir toliau nueina. "Jei ir prie Maskvos priartėtų, mūsų neturėtų išgąsdinti", kalbėjo Timošenko karininkams Frunzės akademijoje, "nes Rusija plati, o Vakarų Europa baigiasi prie Brastos..." Ten kaip tik buvo finetinė manverai.

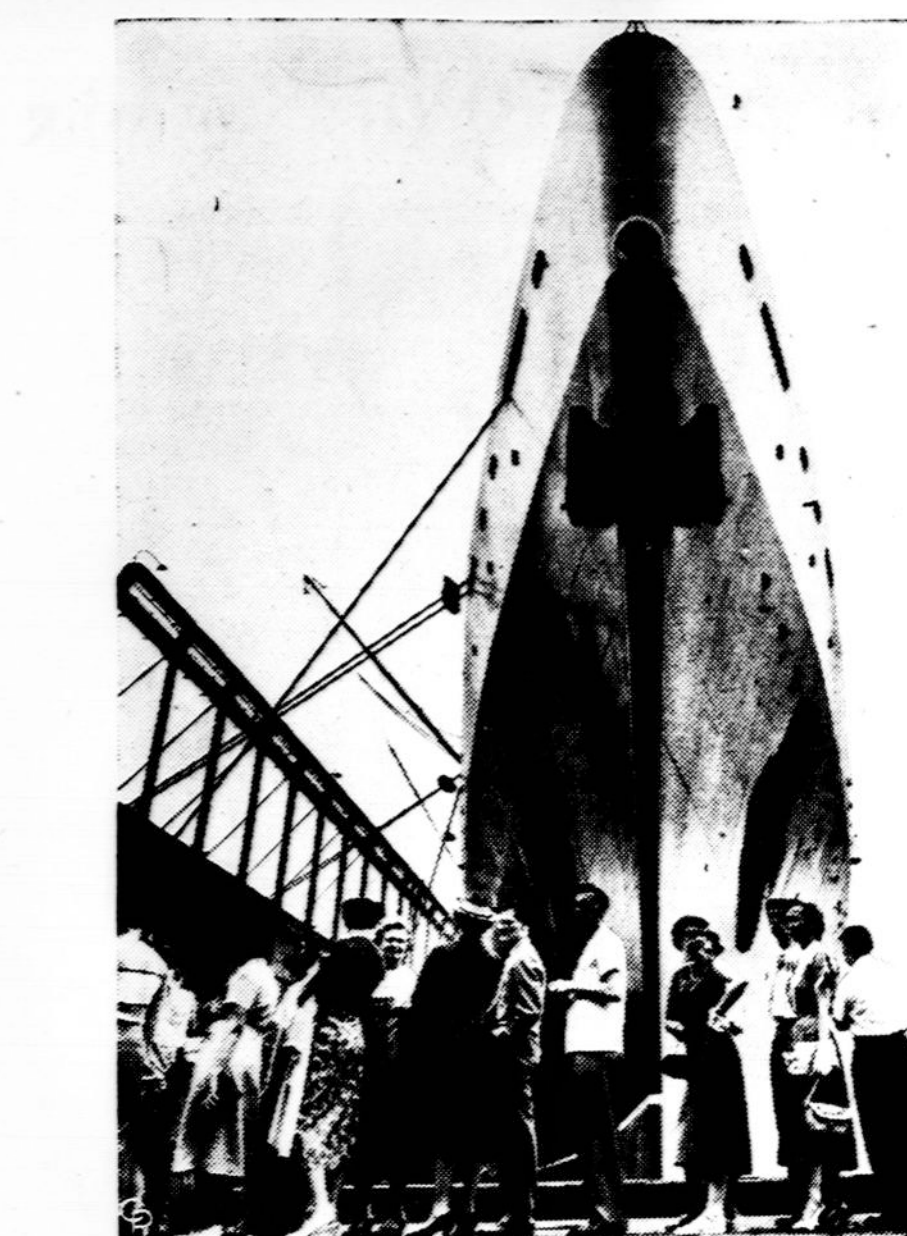
Be to, Timošenko į savo strateginius planus įtraukia partizanines kovas prieš užnugarį. Ten turi prisidėti sabotazai, panikos skleidimas, demoralizacija. Pabėgėlių kolonos turi užkisti kelius, slaptos radijos stotys turi skieisti provokacijas, partizanai bauginti gyventojus.

Vienoje savo paskaitoje jis griežtai pasisakė prieš sustingusį frontą. "Reikia laikyti nusikaltėlių tą generolą, kuris

krūva ginklų, kas rodė, jog jie kariatai tikrai nebuvo pasirėngę.

Uzi visa tai išklaušė nepratdamas nei žodžio, nedaužė kumščiu žemėlapi ir nelėkė kaip vėjas iš kambario, o išėjo tylutėlis. Šį kartą jis ir galvos nekėso pro langą: įsoko į džiupą ir nukūrė fronto pusėn. Ką jis ten pas kuopus vadą kalbėjo ir ką darė, negavome patirties, nes jis daugiau nebeįgrįžo. Iš ten mums prisiuntė vieną aukštą karininką, kuris civiliniame gyvenime yra buvęs archeologas. Jis sėdo ir surašė vyriausybės metrinį pranešimą. Jame išdėstė istorinius, archeologinius, strateginius ir, galai žino, dar kokius ten argumentus, kurie kalbėjo už tai, jog kaimas vardu Bir el-ummah galys būti ir už tai, jog jo visai negali būti. Tas stipriai pagrįstas raštas, pridėjus dar visokių pasiūlymų, buvo pasiųstas į Tel-Avivą ne kuriuo kitu, o karinės tarnybos keliu.

As negalėčiau pasakyti, ar tas memorandumas praėjo savo ilgą kelią neužkliudamas ir pasiekė reikiamą vietą. Gal jis yra patekęs į miškų departamento ar pašto ženklų rinkimo

Leidus publikai lankyti ir apžiūrėti naują jūrų milžiną UNITED STATES, New Yorke jo pažiūrėti atsilankė daugiau kaip 20,000 žmonių. Tai rekordinis skaičius, kada nors atėjus apžiūrėti naujo okeaninio laivo.

verstų kariuomenę apsikasti ir sudaryti "Magino" liniją. Dabarties karo technikos jos lengvai sulaužomos. Reikia judėti kaip kavalerijai."

Taip kalba kavaleristas, da-

bar apžergęs tanką ir jodinęs lėktuvais. Laikai pasikeitė per tuos 57 metus, kuriuos jis pragyveno. Turinti keistis ir karo strategija. Timošenko ją bandė Ukrainos manevruose. S.

PAVERGTOJE LIETUVOJE

Sustiprintas laivų sekimas

Zvejų priežiūra Klaipėdos uoste yra ypatingai sustiprinta. Zvejų kuterius nuolat saugo MVD pasienio apsaugos laivai. Rusnės ir Palangos apylinkėse yra specialios radijo stotys, kurios nuolat su tais laivais palaiko ryšius. Jei žvejai plaukia toliau kaip 100 km nuo kranto, juos lydi didesni laivai su radijo siųstuvais, ir jie nuolat pranešinėja į Rusnę ir Palangą, kurioje vietoje kuris laivas plaukioja.

Kas turi giminių Amerikoje?

Š. m. kovo pradžioje vieno Vilniaus fabriko partijos komitetas ėmė skatinti darbininkus, kad jie rašytų laiškus savo giminiams į Ameriką. Darbininkai aiškino, kad jeigu ir tu-

rėjo ten giminių, tai dabar nebežino adresu. Daugumas iš tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti į pines.

Tada iš rapkomo atvyko rusų inžinierė ir politinių seminarių vedėja Šupovskaja ir klausinėjo, kas turi agiminių Amerikoje, nesvarbu, ar žino ar nežino adresu. Reikalavo pasakyti Amerikoje gyvenančių giminių vardus ir pavardes, tuos adresus, kuriuos anksčiau žinojo, o jei ir to nežinojo, tai bent kada į Ameriką išvyko. Žadėjo adresus surasti. Tačiau greičiausiai komunistai ir čia sugalvojo naujų pinklių.

Rengiamos diskusijos apie radiją

Fabrikų darbininkų klubuose klausoma Maskvos ir kitų sovietinių radijo stočių programos.

Kiekvieną savaitę klubuose rengiami pasikalbėjimai radijo temomis. Pasikalbėjimuose paprastai dalyvauja vietos partinio komiteto nariai ir agitatoriai iš "partkabineto". Pasikalbėjimuose sovietinė radijofonija lyginama su Vakarų radijofonija, įrodinėja, kad tik sovietiniai radijas sako tiesą. Ypač puolama kaip melų skleidėjai "Amerikos Balsas", "Laisvosios Europos" ir Vatikano radijas.

Agitatoriai reikalauja, kad darbininkai dalyvautų diskusijose. Tylėjimas laikomas įtariniu. Bet, jeigu kas iš darbininkų, laikydamasis "generalinės linijos", pritaria, kad "Amerikos Balsas" ar Vatikanas meluoja, tai diskusijų vedėjai reikalauja tai tvirtinimą paremti faktais, vadinasi, pacytuoti tuos melus... Dalyvavimas diskusijose tvirtinimų neparemiant faktais laikomas netinkamu, o paminėjus kokį nors pavyzdį iš "Amerikos Balsas" ar kitų radijų, nebeįsivagianai tenka eiti ir toliau, nes tuojau klausia, ar pats girdėjęs, kada girdėję, kur klausė, jei iš kito sužinojai, tai kas sakė, kas girdėjo ir t.t.

Mano ponai, tai yra trumpa, autentiška užmiršto kaimo istorija. Aš jums tik dėl to ją papasakojau, kad man jau iki gyvyso kaulo įgriso klausytis tiesiai idiotiškų tos istorijos iškreipimų. Galii tik pridėti, kad Haifoje karininkas Uzi buvo areštuotas, kai ten atostogaudamas akmeniu išlėkė langą, kuriame buvo išstatyti kažkokie žemėlapi. Vis dėlto jis buvo išteisintas, nes jo gyvėnį pavyko įrodyti, kad jis tai padaręs stumiamas kažkokios nesulaikomos išvidinės jėgos.

Vertė S.

"Kas buvo nieks, tas bus viskuo"

10

Tam žmogui, darbininkui, užpildžiau dar vieną anketą, kurioje reikėjo sužymėti ne tik gimines, bet ir pažįstamus užsienyje, visus žinomus "liaudies priešus", o taip pat ir visus jo pažįstamus. Pirmiesiems klausimams mes neradome žmonių, o pažįstamus surašiau jo pažįstamus kėdainiškius burliokus bei žydus. Žmogelis visus lapus drebančia ranka pasirašė ir man padėkojo. Susirinko visa sugrūbusio, rėkiančio išėjimo.

1941 m. pavasarį ji visai atsitiktinai sutikau buv. Vytauto prospekte ties Darbo Rūmais. Jis mane pažino ir mes pasisveikinome. Šis žmogus buvo iškilęs iki enkavedistų. 1941 m. prieš Kalėdas jis drauge su Baronu buvo pakartas Kaune ažuolyne, nes jo pavardė anuo metu dar gerai prisiminiau. Tai gi, parašiau draugiškai prašymą, kad jis gautų vietelę ir drauge pražūtų.

"Valstiečių Laikraščio" redaktorius

Visai netikėtai 1935 m. pavasarį užkliuvau į Kėdainius, kur mano dvi pažįstamos gimnazistės supažindino su savo

J. DIRŽYS

draugų ir draugų būrelių. Būrelyje buvo vienas gana tylus berniukas, baigias VII-ą klasię, iš Krakių miestelio, Jonas Zinkus. Jis mane su būriu moksleivių vedžiojo po Kėdainius ir rodė visa, kas tik buvo įdomiausio ir kas sekėdienį buvo galima pamatyti. Su J. Zinkumi, išsiskyrėme gerai draugais.

Vasaros metu dar buvau užsukęs į Krakių miestelį ir su J. Zinkumi vaikščiojom po apylinkes ir šiaurėje su kitais moksleiviais jo tėvų stambiame ūkyje. Jų šeima gyveno turtingai, nors tėvas jau buvo miręs. Apylinkės žmonės pasakojo, kad Zinkus buvo seniau Krakių v. savivaldybės sekretorius, žinomas apylinkėje kairysis ir gerokai valdžios turto nuogrėbęs. Tačiau senasis Zinkus buvo turtingas iš seniai ir savivaldybės pinigais negalėjo praturtėti. Tai buvo tik pavydo sukeltos paskalos.

1936 m. rudenį J. Zinkus atsisakė jau Kaune ir pradėjo studijuoti teisę. Mūsų draugystė su Zinku Jonuku tapo labai

glaudi, nors pastebėjau, kad jis gyveno kažkokią sunkią dvasios krizę. Pradžioje maniau, jog pasimaišė toji geltonplaukė, vieno dvarininko dukterė, ir sujaukė jo dvasios pusiausvyrą. Tačiau su Jonu susitinkant beveik kasdieną ir labai dažnai ilgą kelio gabalą grįžtant kartu (visados lipdavome Kauko laiptais ir labai dažnai jį palydėdavau iki P. Vileišio aikštės galo), pastebėjau, jog ne mergaitė čia kalta. Jis nešiodavosi tuo metu "Literatūros" žurnalą ir man daug kalbėdavo apie sovietinės literatūros, meno ir socialinio gyvenimo pažangą. Taip pat jis pradėjo gana pikti šaipytis iš krikščionybės. Vieną dieną pasisakė man, kad su krikščionyste jau nutraukęs visus saitus, o dabar įstojes į "Varpą" ir su draugais kovosias prieš tikybinus prietarus liaudyje. Per jį susipažinau su visa eile naujų jo draugų, kurių tarpe studentų nebuvo daugiausia, bet šiaip prasileidęs jaunuliais ir jaunuolėmis. Porą kartų jis mane nusiavedė pas savo pažįstamus į namus, kur susirinkęs jaunimas linksminosi ir kalbėjo daug socialiniais klausimais, tačiau visos išvados jau dvelkė aiškiu komunizmu. Nežinau, kuo mūsų draugystė tuo metu su J. Zinkumi būtų pasibaigusi, jei ne staigus jo areštą. 1936 m. lapkričio mėn. Jonas Zinkus buvo sušauktas Italijos g-vėje ir pas jį rasti slapsti leidžiamos "Tiesos" rankraščiai. Apie jo suėmimą tesužinojau tik po dviejų dienų iš vienos kėdainiškės mergaitės. Mūsų pastangos J. Zinkų iškraptinti iš saugumo rankų pasibaigė niekais. Jis buvo teisiamas 1937 m. kovo mėn. už slapta veiklą komunistų partijoje. J. Zinkų sutiko ginti adv. L. Purėnienė, tačiau jį vistiek teismas nubaudė 8 metais sunkių darbų kalėjimo. Kaip nepilnamečiui, bausmę sumažino iki 6 metų. Teismo metu paaiškėjo, kad jau Kėdainiuose Zinkus buvo įtrauktas į komunistinį veikimą. Atvykęs į Kauną, slapta gyveno, nesiregistravęs policijoje. Taip pat buvo pastebėtas turįs neaiškius ryšius su vietos komunistiniu jaunimu ir naktimis besilankius komunistų gyvenamose gatvėse. Suėmimo metu rastieji rankraščiai buvo ne jo parašyti, tačiau vienoje kitoje vietoje jo ranka pataisyti. Išslaukęs visą teismo ir jo sprendimą, aš vis dar negalėjau suprasti, kokių būdu šis jaunuolis pripažino prie komunistų ir taip greit įgavo tokį pasitikėjimą, jog buvo jam patikėti net "Tiesos" redakciniai reikalai.

J. Zinkus iš Kauno sunkių darbų kalėjimo buvo pervežtas į Raseinių kalėjimą, skiriamas nepilnamečiams. Motina, kuriai mes padėjome surasti J. Zinkui gynyją, išvažiavo tuoj pat namo, nesumokėjusi nė sutarto atlyginimo adv. L. Purėnienėi, nors pinigų ji niekad nesutokėjo. Vėliau keliis kartus adv. L. Purėnienė J. Zinkus draugams rado reikalo priminti, kad tą vaiką gynusi nemokamai. Po šios motinos elgesio man pasidarė aišku, kodėl J. Zinkus, tik atvažiavęs studijų, jau kalbėjo, kad susirastų kokį nors darbėlį, kad užsidirbtų pinigų. Mūsų akimis visa tai atrodė gana juokinga, nes buvo turtingos šeimos vaikas ir galėjo turėti pinigų reikalingoms studijoms. Ar ne tas motinos sykštumas J. Zinku bus įpajinojęs pas komunistus?

(Bus daugiau)

Išsuntineta kiekvienam asmeniškai.

Iki pasimatymo suvažiavime

ALRK Kunigų Vienybės

Centro Valdyba

ZMOGUS, KURIS ATVEŽE Į LIETUVĄ AUKSO KARDĄ

Pagarbintas Kun. J. Simonaitis

Birželio 29 d. šv. Petro ir Povilo parapija iškilmingai minėjo savo kleboną kun. Juozą Simonaitį jubiliejų—kunigystės 30 metų.

Bažnyčioje mišias celebravo pats jubilatas, asistavo jubilato dėdė kun. Juozas Šeštokas, seniausio gyvenęs lietuvių kunigas JAV: diakonas buvo kun. M. Kemežis, subdiakonas kun. Bagdanavičius, MIC: pamokslą sakė tėvas V. Gidžiūnas, O.F.M., pamaldose giedojo choras naujai išmokus mišias, vadovaujant J. Žilėvičiui, ir solistė Darys Drangienė.

Vakarieneje jubilatą sveikino, be parapijiečių ir artimųjų, dar eilė svečių iš kitų: tėvų marijonų vardu Marianopolio vienuolyno viršininkas, tėvų pranciškonų vardu Brooklyno vienuolyno viršininkas, prelatas Kelmelis, prelatas J. Balckinas, prof. K. Pakštis, jubilato brolis Dr. Simonaitis (iš Chicago), kun. Albavičius (iš Chicago) ir kt. Dainavo žinomios M. Kizytė ir Darys Drangienė, akompanuojant šildauskui.

Kun. J. Simonaitis yra brooklynietis. Jo gimimo data—1898 m. liepos 26 d. Pirmąsias mišias atliko taip pat Brooklyne Anželų karalienės bažnyčioje 1922 m. Porą metų pabuvęs vikaru pas savo dėdę kun. J. Šeštoką Aukros Vartų parapijoje New York, nuo 1924 m. buvo paskirtas Elizabeth klebonu. Čia, vienoje iš didžiausių lietuviškų parapijų, per 28 metus jubilatas įsigijo savo darbais parapijiečių ir platesnių lietuvių sluoksnių pagarbą.

Jis gerai suprato parapijos darbo didžiausias taktininkas parapijos mokyklos reikšmę. Ją išplėdė, sustiprino, pak-

viesdamas vadovauti šv. Pranciškaus seselės. Dabar mokykla turi apie 700 vaikų ir per savo jubiliejų galėjo kun. Simonaitis pasidžiaugti mokyklos organizuotu ir gausiu dalyvavimu. Kun. Simonaitis vienas iš tų, kurie gyvai atsiliepė balsus, kad būtų sustiprinta lietuviška dvasia mokykloje ir pakvieta mok. Dzikienė dėstyti lietuvių kalbą visiems tos mokyklos vaikams.

Parapijoje suorganizavo vyčius, sodalietes, katalikus karo veteranus. Buvo išrinktas visos Amerikos Lietuvių Kunigų Vienybės pirmininku. Vyčių garbės nariu.

Tai vienas iš kunigų, gimusių jau Amerikoje, bet gražiai išlaikiusių lietuvių ir jų aktyviai rūmusių. 1927 m. kun. Simonaitis suorganizavo ir vadovavo vyčių ekskursijai į Lietuvą. Tada vyčiai įteikė auksą kardą, dovaną Lietuvos kariuomenei.

KUNIGŲ VIENYBES SUVAŽIAVIMAS

Šiemet šaukiamas liepos 22-23 d. TT. Pranciškonų vienuolyno Kennebunk Port, Maine, Vienuolyno viršininkas mielai sutiko prižlausti ne tik patį suvažiavimą, bet ir visus suvažiavimo dalyvius, parūpinant jiems nakvynę, maistą ir kt.

Visi lietuvių kunigai iš JAV ir Kanados maloniai kviečiami suvažiavime dalyvauti. Čia turėsime progos pasvarstyti aktualiusius pastarųjų reika-

lus, o taip pat pasidžiaugti gražia Maino gamta ir ramiu Atlanto pajūriu.

Gerbiame kunigai prašomi iš anksto pranešti namų viršininkui (Father Superior, Franciscan Monastery, Kennebunk Port, Me.) apie dalyvavimą suvažiavime, kad iš anksto galima būtų sutvarkyti nakvynę ir kitus suvažiavimo reikalus.

Suvažiavimo programa bus

Išsuntineta kiekvienam asmeniškai.

Iki pasimatymo suvažiavime

ALRK Kunigų Vienybės

Centro Valdyba

Chicago Darius-Girėno veteranų posto vadovybės komandierius J. L. Paukštis, komandieriaus pav. A. Kasper ir direktorių pirm. Al. Wells.

RUOSIAMOS DIDELES IŠKILMES

Chicago lietuvių tarpe įsigyvenęs 18 metų paprotys-tradicija kiekvienais metais ruošti Chicago lietuvių didvyrių minėjimą.

Liaudies dainose apdainuoti didvyriai, tapę lietuvių tautai kėlodžiu ir pasiryžimą ir ištvermę, yra kapitonas Steponas Darius ir leitenantas Stasys Girėnas, vieni iš pirmųjų aviacijos pionierių, įrodę pasauliui, kad žmonija, turėdama savo tarpe pasiryžėlius, gali nugalėti ir sunkiai nugalimas kliūtis.

Toji lietuvių didvyrių tragedija ir jų mirtis virto pergale ne tik rūsias Atlanto vandenyno, bet tautai buvo taip pat naujas impulsas, naujas akstinas lietuviams drąsiai žygiuoti persklausus ir garbę ir per kovas į pergalę.

Darius - Girėno Postas kiek-

vienais metais ruošė ir ruošia mūsų didvyrių minėjimą, bet šiais metais tos organizacijos valdyba, įvertindama susidėjusią padėtį, išskėlė sumanymą ryškiau užakcentuoti jų tėvų ir protevių krašto tragingą būklę.

Demonstracijos data numatyta liepos mėnesio 13 d. Chicagoje, Marquette parke, prie Darius-Girėno paminklo. Komitetas yra numatęs pakviesti vieną iš įžymiausių amerikų kalbėtojų, Užangažuoti visi Chicago ir apylinkių lietuviški chorai. Šventėje pasižadėjo dalyvauti 45 Amerikos Veteranų Legijono Postai, kurie atliks iškilmingas karškas prie paminklo iškilmes. Kai kurios lietuviškos organizacijos ir klubai ruošia specialias judančias platformas, kad turėtų galimybės ryš-

LIETUVIAI PASAULYJE

VOKIETIJA

Mažosios Lietuvos Taryba

M Lietuvos Tarybos suvažiavimas įvyko per Šeštesnį Luebecke. Jame taip pat dalyvavo Vlisko pirm. M. Krupavičius ir Vlisko VT narys M. Brakas, kurie padarė suvažiavimui pranešimus. Naujosios MLT prezidento pirmininku perrinktas E. Simonaitis, vicepirmininku — M. Brakas. Apie suvažiavimą buvo surušta speciali radijo transliacija į kraštą.

Birželio minėjimai per Vokietijos radijo siųstuvus

Stuttgart radijas birželio 13 d. 22.10 val. davė transliaciją, pavadintą "Baltijos pasija" drauge su reportažu ir būdingomis dainomis. Birželio 14 d. visų 3 Pabaltijo tautų vardu kalbėjo estų pulk. Jakobsonas, latvių — min. R. Liepiņš ir lietuvių — URT valdytojas prof. Z. Ivinskis. Birželio liūdnyų minėjimų sukaktis taip pat buvo paminėta per Rias Berlyno, NWDR Koelno ir kitus siųstuvus.

Sūlosi bendradarbiauti

Vokietininkų leidžiamas "Memeier Dampfboot" redakcija pasiūlė lietuvių informacinės įstaigos keistis informacija mis ir drauge, nekeliant sienų priešingumų, dirbti tarp to paties likimo ištiktų Klaipėdos krašto vokiečių ir lietuvių ryšiams sustiprinti. Tas pasiūlymas buvo apsvartytas ir jam iš dalies buvo pritarta.

PRANCŪZIJA

Derinama veikla

L. Šalpos Draugijos iniciatyva įvyko pasikalbėjimas Prancūzijoje veikiančių vienuolių ar kitokių vardu lietuviškų sambūrių. Buvo pasikeista nuomonėmis, kaip būtų geriau lietuviams Prancūzijoje organizuoti ir veikti.

Europinio Sąjūdžio posėdžiai

Gegužės 21-23 d. Liuksemburge vyko Europinio Sąjūdžio vyr. organo — Tarptautinio komiteto — posėdžiai. Lietuvių, latvių ir estų taut. komi-

tetams šiame sąjūdyje atstovauti buvo įgalios Dr. S. Bačkis, Centro ir Rytų Europos kraštų krikšč. demokratams atstovauti to s-gos buvo deleguotas įgal. min. E. Turauskas. Baigiamasis posėdis praėjo labai iškilmingai. Jame dalyvavo Liuksemburgo didžioji kunigaikštienė Charlotte, Didž. Liuksemburgo Kunigaikštystės vias vyriausybė ir visas diplom. ir kons. korpusas Liuksemburge. Ta proga Lietuvos atstovas Paryžiuje Dr. Bačkis aplankė Liuksemburgo užs. reik. ministerijos generalpolitinį direktorių.

"Laisvės draugų" konferencija

"Laisvės draugų" tarptautinėje konferencijoje, kuri įvyko Paryžiuje, iš lietuvių dalyvavo Dr. S. Bačkis ir jg. min. E. Turauskas, kuris diskusijose padarė intervenciją pavergtųjų kraštų vardu. Už juos ypač užsistoję S. Madariaga, kuriam už tą intervenciją lietuvių vardu padėkojo Dr. S. Bačkis.

OLANDIJA

Gausėja lietuviškos sveigos

I lietuviškas sveigas vis daugiau susirenka lietuvių. Jų organizavimu ypač rūpinasi kun. J. Klevinis iš Limurgo ir A. Galkus — Amsterdame. Pamaldų laikyti iš Belgijos atvažiuoja lietuvių kunigas. Amsterdame kuriama lietuviška biblioteka.

URUGVAJUS

Grįžta į Lietuvą

Lietuviai komunistai leidžia laikraštį "Darbas". Vienaame jo numeryje paskelbti du laiskai: savo noru išvykusio į Rusiją J. Donkaus, iš Brazilijos deportuoto Vyt. Šviesos. Pasirodė, kad Donkus vietoj Vilniaus buvo nuvežtas į Radviliškį, kur niekas nepripažino jo sovietinio paso. Parvežti jo laiskai, kuriuos žadėjo pats išsuntinėti, buvo iš jo bolševikų žvalgybos atimti. V. Šviesas pirmąsias buvo nuvežtas į lenkų repatriacijos skyrių. Iš Urugvajaus į Sov. Lietuvą leidžiama grįžti tiems, iš kurių šeimų niekas neištremta į Sibirą.

BAŽNYČIA IR PASAULIS

• **Romoje** kalbama, kad 1954 metai gali būti paskelbti specialiais šventaisiais metais ryšium su 100 metų sukaktimi, kai buvo paskelbta Marijos Nekalto Prasidėjimo dogma.

• **Liepos 4 d.**, JAV Nepriklausomybės paskelbimo šventę, Kongresui pageidaujant, prez. Trumanas paskelbė maldos diena visam kraštui. Savo rašte jis ragina prašyti Dievą, kad "Jis duotų išminties pažinti tikrą kelią ir ištvermės juo eiti."

• **Šv. Marija Goretti**, karžygiškai gynusi nuo puoliko, buvo nužudyta prieš 50 metų liepos 6 d. Ji pripažinta šventąja, kad mirtimi apgynė savo nekaltumą.

• **Sixtino koplyčios** lubos išgrąžintos Mykolo Angelo pieštais paveikslais. Lankantieji Vatikaną turistai mėgdavo

kiau pademonstruoti mūsų troškimus. Numatoma taip pat visa sprausminių eskadrilė, kuri iškilmių metu skraidys virš Marquette Parko. Pakviestas taip pat žymus skaičius Federalės, Valstybės ir miesto atstovų, kurie savo atsilankymu pagerbs Darius-Girėno atmintį ir pasiryžimą.

Ko gi reikalaujama iš kiekvieno lietuvių, kad ši šventė pavyktų? Jokių mokesčių, įsipareigojimų ar pareigų. Vieno vienišio dalyko Komitetas prašo Chicago ir Apylinkių lietuvių: būtinai dalyvauti šiame solidarumo sambūryje.

Joseph G. Kamin, Chairman
Public Relations Committee

gulti ant grindų ir per žiūronus spoksoti į lubas. Dabar uždrausta taip daryti. Sixtino koplyčion kardinolai susirenka popiežiaus rinkti.

• **Italijoje**, Asyžiaus mieste, buvo užsidedusi garši šv. Pranciškaus Asyžio bazilika. Šventojo relikvijos išgelbėtos. Smarkiai apdegę zakristija. Gaisro priežastis aiškinama.

• **Masonai** Vokietijoje vėl atgyja. Prieš karą jų buvo arti 100.000. Dabar jie vėl turi 206 ložes, bet narių skaičius nežinomas. Masonai yra Katalikų Bažnyčios pasmerkti ir kas prie jų dedasi, užitraukia ekskomuniką. Artimos masonams organizacijos yra Rotary Club, YMCA, YWCA ir kt.

• **Socialistai** Vokietijoje pasisakė prieš ruošiamą įstatymą, kuris leistų darbininkams dalyvauti didesnių įmonių valdyme. Įstatymas paruoštas krikščioniškų partijų. Socialistai siekia pilno įmonių nusavinimo, kaip tai padaryta Sov. Rusijoje.

• **Vakarų Vokietijon** pabėgusių ir bolševikų išvarytų žmonių iš Rytų Vokietijos 60 proc. sudaro katalikai. Jie labiausiai komunistams priešinasi ir daugiausia nuo jų nukentė.

• **Turkijoje** dabar yra visiškai tikėjimo laisvė. Iš 21 milijono gyventojų 55.084 yra katalikai.

• **Tito** Jugoslavijos komunistinis diktatorius, neseniai pasakytose kalboje smarkiai puolė jaunimą, kuris vis daugiau linksta tikėti ir ieškoti ryšio su Dievu.

J A U N U O L I A I .

Norį pasisvesti Dievo garbei ir lietuvių tautos gerovei, kviečiami stoti į

Lietuvių Pranciškonų Vienuolyną

KENNEBUNK PORT, MAINE

Į KLIERIKUS PRIIMAMI

lietuvių šeimų sūnus, baigę bent 8 skyrių pradžios mokyklą. Kandidatai, baigusieji pradžios mokyklą, 4 metus mokinasi Mažosioje Seminarijoje Lowell, Mass., kur išsinamas High School'ės kursas. Atlikus naująją, studijuojama filosofiją ir teologiją. Gabūs mokiniai nuo mokesčio Mažosioje Seminarijoje yra atleidžiami.

Priimami taip pat

KANDIDATAI Į BROLIUS

Dėl priėmimo sąlygų kreipkitės:

Very Rev. JUSTINAS VASKYS, O.F.M.
Kennebunk Port, Maine.

J. W. BISHOP CO.

PARANGOS - STATYBA

109 FOSTER STREET

Tel. 3-2951

WORCESTER, MASS.

HOWARD JOHNSON'S

AUBURN, MASS.

"Symbolis Alkanų Amerikiečių"

Geresniam aptarnavimui naudokitės

CENTRAL CAB

Greičiausias, švariausias ir užtikrintas TAXI MASINOS

veikia 24 valandas

Tel. 6-5105

103 MURRAY AVE.

WORCESTER, MASS.

MAIRONIO MUZIEJUS

"Darbininko" redakcija, minėdama Maironio mirties 20 metų sukaktį, kreipėsi į buv. Maironio Muziejaus vedėją, Bern. Brazdžionį, patiekdama keletą klausimų iš Muziejaus istorijos ir apskritai apie Muziejų. Štai jo atsakymas:

Muziejinių atminimų, vietovių ar namų, surištų su liet. rašytojais, išskyrus Poškos Baulbį, vysk. Baranausko klėtelę, per trumpą nepriklausomo gyvenimo laikotarpį nesuspėjome suorganizuoti. Kaune buvęs "legendinis" Ad. Mickevičiaus namelis be to vardo daugiau nieko neturėjo. Dėl Kudirkos namų tik pasisielodavom, kad kažkada kažkas prie jų priklausė mėsos pardavėjų iškaubą. Nei Jankas, nei Vaižgantas, svetimuos pakampiuos prisiglaudę, savo žemiškais palaikais bei palikimais nesirūpino, ir vos tik jiems mirus, jų gyvenvietės tuojau buvo užimtos kitų. Gera dar, kad Vaižganto darbo kambario "apyvoka" pasirūpino Universitetas, laikinai keletą daiktelių priglaidęs skaitykloje. Jankos butas buvo išskirstytas, berods, be jokio fotografinio užfiksavimo, o netrukus tos patalpos paverstos versloviu.

Maironis bene vienintelis senesniosios kartos mūsų rašytojų, buvęs "namų savininkas", pasirūpino, kad jo atminimas nebūtų, anot tos patalpos, vėjų išgaudytas, ir net testamentine paminėjo muziejaus, raštų leidimo ir honoraro, susidariusio iš tų raštų paskirti, būtent, "paminklėlio" pastatymą...

Išgyvenęs daugiau kaip 20 metų senose, istoriniuose namuose, Kauno senamiesty, Muziejaus gatvėje, Nr. 5, paskutiniomis metais Maironio baigė statydintis Aleksas naujus namus, kuriuose tačiau gyventi dainiui nebeteko. Pagal vielesnės valią Maironio Muziejus turėjo būti suorganizuotas jo naujose namuose. Tačiau, po ilgesnių svarstymų ir dėsimo, remiantis tuo, kad naujieji namai neturi nieko "maironiško" ir kad didelė poeto gyvenimo dalis praleista senajame name ne tik vardu, bet ir atminimais neišdildomai yra tapę "Maironio namais", kuriuos jis net savo poemoje "jamžino". Muziejus pradėtas organizuoti ir įkurtas senosiuose Maironio namuose. Jo išlaikymu rūpinosi šviet. Ministerija. Kad susitaupytų išlaidos, iš karto Muziejaus patalpos įkurdintas Tautosakos Archyvas, kuris šalia savo tiesioginio darbo rūpinosi ir Muziejumi: gražino dalį daiktų, kurie priklausė prie buto apstatymo, padirbdino porą vitrinų rankraščiams išstatyti, padėjo svečių kny-
23...

Viso Maironio butas turėjo 7 kambarius ir virtuvę. Muziejų pradėjus, iš jų aptvarkyti buvo trys: prieškambaris, darbo kambarys, ir salionas. Tik paskutiniaisiais metais ir Maironis pats užėmė visą butą, gi anksčiau jo dalį išnuomodavo. Maironio nuomininkais yra buvę Smetona su šeima, kun. Krupavičius, prof. Tamošaitis, rados, prof. Voldemaras ir kt. Seimininkavo Maironio sesuo Marcelė, kurios butukas buvo šalia ir kurį galėjai įeiti iš didžiojo valgomiojo — salės, dekoruotos arch. T. Daugirdo. Įrengiant Muziejų, kiti kambariai atremontuoti, naujai išdėstyti, be Maironio buto spalvų charakterio, nes tokio ir nebu-

vę galima "atgaivinti", kadangi nei pats Maironis prie buto remonto darbų nesikisė, spalvų nenurodė davęs; remontuojama dažniausiai būdavo atostogų metu, kai Maironis vasarodavo.

Tautosakos Archyvu išsikėlus, Muziejus paliko be priežiūros. 1939 m. švietimo Ministerija paskyrė vedėją (Brazdžionį), kuris rūpintis tik Muziejaus tvarkymu, jo ugdymu ir Maironio medžiagos rinkimu. Parengtas Muziejaus tvarkymo ir darbo planas. Nustatytas Muziejaus pobūdis. Jis buvo dvigubas: paminklinis (atstatyti ir išlaikyti butą, kaip jame poetas gyveno) ir archyvinis (rinkti ir kataloguoti, tvarkyti visą medžiagą, liečiančią Maironio asmenį, jo gyvenimą, kūrybą).

Deja, paskutiniai, sovietinių bazių įvedimo metai kaip daugeliui kitų kultūrinių, taip ir šiam darbiui uždėjo sunkią leteną, — trukdė nuotaikos, truko lėšų, kol užplūdusi komunistinė okupacija Muziejus tvarkymo darbą visai nutraukė. Iš švietimo Ministerijos Muziejus perėjo švietimo Komisarui, kuris netrukus "nebeturėjo" iš ko mokėti vedėjui algos, patį vedėją tačiau palikdamas už muziejaus tvarką atsakingą. Tuo būdu Muziejus, formaliai neuždarytas, išbuvo iki 1941 m. pavasario, kada jį perėmė Vilniaus Mokslo Akademija. "Atgaivinti" Muziejus turėjo būti ne vien Maironio, bet apskritai Lietuvos Muziejus, kur būtų renkami Tarybinės Lietuvos rašytojų raštai ir palikimai, Nauji įvykiai, nauja santvarka, nauji okupantai ir vėl Muziejui uždėjo naujus uždavinius.

Muziejus liko Mokslo Akademijos žinioj, maironika buvo renkama ir papildoma, bet šalia to buvo perkeltas iš Universiteto dalis Vaižganto "muziejaus" ir telkiama kitų rašytojų medžiaga. Gausiai padidėjo fotografinis, laisvų, rankraščių archyvas. Surinkta, liet. kalbos mokytojų ir mokinių padedant, daug atsiminimų apie Maironį iš jo apylinkės senųjų žmonių pasakojimų, papildytas Maironio raštų rinkinys, gauta jo laisvų ir k. Visa taiėjo, kaip ir kitų rašytojų medžiaga, į archyvą. O Maironio Muziejų sudarė jo "atstatytas" butas toks, koks jis, sesers Marcelės liudijimu, buvo Maironiui gyvenamam esant. Butas su baldais, su paveikslais (originalais, pieštais lietuvių dailininkų), su visa apyvoka, imtinai iki poeto pusrėčių servizo, kurį Muziejui paskolino ir patvarkė sesuo Marcelė.

Vitrinose po stiklu šalia rankraščių žiūrovo dėmesį patraukė dainiaus charakteringieji "pensnė", jo senoji plunksna ir naujas auksinis Amerikos lietuvių dovanotas "parke-ris" su įrašu. Šalia jų insignijos ir garbės ženklai, tarp kurių ir... lietuviškas Gediminas, dejas, ne pirmo laipsnio ordėnas. Viršum stalo laurų vainikas, dovauntas irgi, dejas, ne atgimusių jaunosios Lietuvos sūnų, bet Latvijos per vieną Maironio pagerbimą, surengtą mnsr. Jasėno iniciatyva. Skaudu tai šiandien prisiminti. Bet kas žino, kas bėra palikę ir iš to, kas sudarė tą Atgimimo Pranašo Muziejaus pradžią, kuri būtų išaugusi į gražų tautos pagarbos ir atminimo paminklą?

KŪRYBOS PRIEDAS

Lietuviai dailininkai Chicagoje

Chicago pavasaris visada atžymimas meno parodomis. Nesenai vykusioje bažnytinio meno parodoje dalyvavo trys lietuviai dailininkai su savo grafikos darbais. Puosniuose Meno Instituto Rūmuose tarp daugelio Amerikos ir Europos dailininkų matėme ir V. Petravičiaus ir R. Veselauko kūrinius.

Pavasarinėje Illinois Valstybės dailininkų meno parodoje tarp 120 įvairių tautų dailininkų dalyvavo M. Šileikis ir J. Pautienius, išstatydami "Pavasarių".

Gegužės mėn. antroje pusėje ir birželio pradžioje įvyko lietuvių dailininkų paroda. Tiesa, joje nebuvo atstovaujami visi Chicagoje gyvenę lietuviai dailininkai. Surengtoje parodoje dalyvavo 6 lietuviai dailininkai: A. Varnas, V. Ignatavičius, J. Pautienius ir I. Šlapelis; du senųjų ateivių atstovai: M. Šileikis ir P. Skupas.

Jei Lietuvoje rengtos parodos sutraukdavo 800-1200 žiūrovų ir būdavo parduodama keletas kūrinių, tai paroda buvo tikrai pasisekusi. Šitoje Chicago parodoje pralenkė visus spėjimus. Vien registruotų svečių buvo 1600, parduota net 28 paveikslai. Tiek senieji tiek

naujieji ateiviai mielai pirkosi A. Varno, I. Šlapelio, M. Šileikio paveikslus, o J. Pautieniaus nupirko 13 kūrinių.

Vasarai dailininkai išsikirs-tė. Tikimasi, kad rudenį jie vėl surengs parodą, kur išstatys vasaros ir rudens darbus.

J. Makauskas

Dailininkai parodos salėje su Lietuvos konsulu P. Daužvardiu. Iš kairės dešinė: V. K. Jonynas, I. Šlapelis, konsulas P. Daužvardis, A. Varnas, M. Šileikis. Antroje eilėje iš dešinės kairėn: J. Pautienius, P. Kaupas, P. Kiaulėnas, K. Zoromskis, V. Ignatavičius ir A. Rudis.

BIRŽELIO "AIDAI"

Birželio mėn. (6 nr.) "Aidų" numeris talpina šiuos straipsnius: Juozo Alaušiaus — Kultūra ir politika; Pr. Skardžiaus — prof. Eduardas Hermannas; J. Vaisnoras, MIC. — Arkiv. J. Matulevičiaus Vilniaus Goltota; Dr. M. Vorobiovo — Dail. M. Dobužinskis. Dailiosios literatūros randame: J. Augustaitytės — Vaičiūnienės — eilėraščių, Jono Mekio eilėraščių, Jurgio Savickio novelę — Vienas už visus, visi už vieną.

Kūrybos pasaulyje: Kan. M. Vaitkus — Dėl Margalio ir jo "Leiskit į tėvynę"; Dr. J. Balio — Pastabos apie lietuvišką pasakų knygą; Dr. A. Baltinio — V. Gutauskas: Kas žūri ir nemato; L. Zilevičiaus —

Architektas J. Mulokas padarė keletą projektų variantų lietuvių bažnyčiai Marquette parke. Tiems variantams jis panaudojo Vilniaus ir kitos lietuviškos architektūros motyvus.

Dr. Marija Paplauskienė-Ramūnienė

Š. m. gegužės 9 d. Kanadoje, Ottawos universitete, Faculty of Arts, Marija Paplauskienė-Ramūnienė apgynė disertaciją (suma cum laude). Tai bene pirmoji lietuvių, įėjusi doktoratą Kanadoje.

Dr. Marija Paplauskienė-Ramūnienė (Makauskaitė) yra gimusi Kaune, baigusi Kauno "Aušros" mergaičių gimnaziją, studijavo V. D. Universiteto Humanitarinių Mokslo Fakultete istoriją ir filologiją. Baigusi mokytojų "Aušros" mergaičių gimnazijoje, Vokietijoje 1945-48 m. studijas gilo

Nėra abejonės, kad ir Amerikoje yra asmenų, kurie turi ir saugo ne vieną Maironio atminimą — fotografiją, rankraštį, laišką, ar knygą su parašu. Šios sukakties proga norėtu išskirti sumanytą, jei ne surinkti, tai bent visa tai suregistruoti, kad per laiką nežūtų be žinios ir neišsiblaškytų. Turime savo tarpe ir asmenų, kuriems Maironio "palikimas" ypatingai rūpi. Vienas jų yra artimas Maironio draugas ir testamentinio vykdytojas — kan. Mykolas Vaitkus. Padėkime jam vykdyti dainiaus valią: išlaikyti gyvą atminimą, gyventi jo raštų idėjomis ir nešti tautai naują atgimimą.

A. D—nas

Tuebingeno universitete, atvykusi į Kanadą, 1 metus Ottawos universitete. 1950 m. sekmingai išlaikė doktorato egzaminus ir tame pačiame universitete dėstė rusų kalbą. Tais pačiais metais pradėjo rašyti disertaciją anglų kalba: "Woman in Lithuanian Folklore". Nuo šių metų rudens ji pakviesta dėstyti Rusijos bei Rytų Europos istoriją Ottawos universitete. Marija Ramūnienė yra aktyvi lietuviškos spaudos darbininkė.

"Churlionio" Ansamblių ruošiasi greitai laiku išleisti jų dainutų plokštelių albumą. Jau yra įdėtos vyrų ir moterų chorų 7 dainos.

Vokietija Europos sujungime ir S. S. — Diplomato konferencija.

Visas numeris gražiai iliustruotas dail. M. V. Dobužinskio darbais. Visos iliustracijos ir visos numeris atspausdintas labai gražiai. Kitas "Aidų" numeris išeis tik rugsėjo mėn.

Šiame numeryje jau paskelbta "Aidų" premija už mokslo veikalus.

Aidai skiria premiją už mokslo veiklą

1. "Aidų" kultūros žurnalas, leidžiamas TT. Pranciškonų, skiria premiją už lietuvių mokslo veiklą, išspausdintą atskira knyga ar periodinėje spaudoje 1951 ir 1952 metais.

2. Premija, \$500 sumoje, skiriama už humanistinių mokslų veiklą (teologijos, filosofijos, literatūros mokslų ir meno mokslo, istorijos, kalbotyros, geografijos, archeologijos, folkloro, visuomeninių mokslų ir kt.).

3. Premija nebus skaldoma tarp atskirų autorių.

4. Autoriai ar leidėjai veikalų komisijai atsiunčia ligi 1953 m. vasario 1 dienos, "Aidų" redakcijos adresu: A. Vaičiūnaitis, 85-64 144 St. Jamaica 35, N. Y. Pažymėti, kad tai siunčiama premijos komisijai. Neatsiųsti veikalai nebus svarstomi.

5. Premijos komisija bus paskelbta vėliau.

6. Premijai galima siųsti ir suminėty mokslo sričių rankraščius.

Jonas Galminas

buvęs "Aidų" okteto vadovas, pasizadėjo padengti vienos Juliaus Štarkos dainos išleidimo kaštus. Dainą išleis lietuviška gaidų leidykla "Pašvaistė".

"Pašvaistės" leidykla

Brooklyne išleido Mirono "Jaujas kai buvau" — lėto fokstroto gaidas. Taip pat netrukus išleidžiamas naujos plokštelės, kurias įdainuos Br. Budriūno kvartetas Detroito. Bus šios dainos: "Subatos vakarėly", "Sauksmas", "Tėvyne" — Br. Budriūno ir "Alutis" — Griauzdės. Leidyklos pirmoji plokštelė "Skubink prie Kryžiaus" turėjo didelį pasisekimą ir jau išparduota, todėl išleista nauja laida. Norima išleisti ir daugiau religinės muzikos. Netrukus pasirodys "Adoramus Te." Bus įdainuota vieno Romos choro.

Atsiųsta paminėti

Jurgis Jankus — PAKLYDĘ PAUKŠČIAI. Romanas, II dalis, 225 psl., kaina \$2.60. Viršelis dail. P. Lapės. Išleido "Gabija" 1952 m. Brooklyne.

Vilnius Bražvilis — KALORIJS IR DOLERIAL. 139 psl. Viršelio aplankas Kasparo Paikėnė. Išleido "Patrios" leidykla J. A. Valstybės 1952 m. Kaina \$2.00.

GINTARINIAI VARTAI

"Pro mūsų kentėjimą ir kraują atsivers mūsų laimė, lyg iš gelmių iškils gintariniai vartai, ir pro tuos vartus pasaulis regės mūsų vertumą, o mes keliausime į pasaulį be prievartos," taip baigia Nelė Mazalaitė savo "Gintarinius Vartus", legendinių apsakymėlių rinkinį. Išleido jas Lietuviškosios Knygos Klubas, simbolini viršely su saulėtekiu ir valtininku piešė dail. Birutė Vilkutaitytė - Gedvilienė.

Dvidešimt devyniuose legendinio pobūdžio apsakymėliuose Nelė Mazalaitė sprendžia socialinės meilės ir tėvynės ilgiosios klausimus, kaip jie persisi mūsų šių dienų gyvenime. Dėl to ji ir savo knygą skiria atminti savo Motinai ir rašytojui Juozui Kruminui, kurio pajūrio baladžių nuotaikos jauti ir viename kitame šių apsakymėlių. Knygos pavadinimas irgi rodo rašytojos meilę mūsų jūrai, kuri slepia gintaro pilį. "Kaip amžiai gintare uždarė lašą nerimstančio vandens, — visa, kas mano silejį gera, tik Tavo meilėje gyvens", yra dedikacinio pobūdžio motto šiai knygai.

Legendinio pobūdžio šie apsakymėliai yra dėl to, kad juose daug kur yra dalykų, įvykių, lyg per stebuklą, lyg ne kasdieninių (nors daugumoj jie iš kasdieninio gyvenimo imti). Bet jie nėra ir pasaka, nuo gyvenimo atitrūkęs nerealybės, nors rašytoja pasakos pasauliui gan subtili. Ji žino ribas, kur įvykis gali virsti pasaka, ir už jų toliau neina. Ji veikia duoda tada kelią veikti auktesnei, antgamtoinei valiai, kuri artėja į stebuklo sritis. Kaip legendos kūrėja, Nelė Mazalaitė daros lietuviškoji Selma Lagerloef, nors tosios legendos gamtą atitrauktos nuo kasdieninės realybės, bent nuo rašytojos gyvenamojo mato.

Ne taip su mūsų legendos kūrėja. Jos veikėjai dažniausiai iš kasdieninio gyvenimo, iš tremties dienų, arba su nepaprastom žiniom perbėgę iš anapus, iš "rojaus". Bet jie nešasi kažką gražesnio, ką rašytoja pamato ir pavaizduoja. Jie dažnai turi karitatyvinės arba artimo meilės aureolę. "Keliu-nės į Liurdą" moterėlė atiduoda savo sutaupytus pinigėlius jų reikalingesniems žmonėms, tą išsvajotąją keliuonę pati vis atididama. Bet ji susilaukia geresnio atpildo: "juk ten, prancūzų žemėje, anie kalnai buvo tamsūs, — o čia jie švitėjo kaip žvakės" (p. 48).

Kompoziciniu atžvilgiu ši legenda, šalia "Karolių" ir "Ziedo", bus bene pati geriausia (nors "Ziedas" turi visas esmines legendos žymes).

Meilė neturi ribų. Gerasidė merygė nori paskolinti savo Angelą Sargą savo broliui, kad jį pravestų pro kalėjimą "Istorijoj apie paskolintą angelą". Ir čia rašytoja tik pridėda užbaigia: "As tik norėjau pasakyti, kad turi dugną požemių šaltinis ir vandenynas, bet meilė — ne."

Meilė įvairiausiom formom pasireiškia. Kartais ji buvo il-gai užslėpta, nepaprasta proga iškilo. "Vienoj istorijoj" žmogus nušviečia malonę, ir iš nusikal-tėlio jis pasidaro geradariu — donoru (kraujo davėjų sužeistajam). Ta meilė gal buvo išdavinėjama, temdoma, bet pagaliau ji dar skaidriau sušvinta. "Apaštalo gaidys" rašytoja sako: "Niekas taip nepažįsta ir neįvertina meilės, kaip tas, kurs buvo išdavęs ją ir kentė-jes" (p. 117).

O egoizmas visada sugėdinamas. Jei auksas ir duona yra tas egoizmas, tai "žmogus yra daugiau vertas negu auksas ir duona" (p. 77). Milicininko ir klebono istorija "Karaliaus veide" tai Jeruzalės Heliodoro

istorija, kurs norėjo apiplesti nasles ir našlaicius ir buvo ištiktas Dievo žaibo.

Pagaliau meilė yra vienos auka. Kai jaunas stovyklos (lagerio) gyventojas seną žmogų pasitinka su noru, kad jis čia gal drums kambario ramybę, tas tik atsako į tai ekstatišku pasakojimu apie aukos reikala gyvenime: "Kas būtų gyvenimas, jeigu nebūtų aukos iš viso?" Tai "Geros valios taurė" — vienas rėminių pasakojimų (Rahmenerzählung), kokių ir daugiau yra šiam rinkiny.

Meilės atpildas visad — jauti-ma. Šis mo yvas kartojasi visoj eilėj apsakymėlių (Istorija apie koplytėlę, Paskutinis ledas, Tiltas, Trijų karalių legenda, ir kt.).

Gretai šio karitatyvinės meilės motyvo eina kitas — tėvynės meilės. Čia rašytoja skelbia tos meilės reikala mums dabar. "Neužmiršk niekados, kad turi sugrįžti!" sako tėvas sūnui "Pasakoj apie varpą." "Tu turi išlikti sveikas ir stiprus, bet tavo kasdieninis galvo-jimos tegu bus namai, ir tavo vienintelis veržimasis — namai" (p. 138).

Mes nesam su tėvyne atsiveikinę (išvykom nenorėdami, dėl to mūsų visas peliko ten. "Neatsisveikintose moti-nose" rašytoja sako: "Galima atsisveikinti su tuo, nuo ko at-siskirti, tačiau nuo tėviškės ir motinos atsisveikinimo nėra" (p. 167).

Nors nuplyšo drabužiai, kuriais iškeliavom, bet mūsų sielos kelyj liks tėvynei tolios, šviesios. Dėl to viskas tik tėvynei atminti. "Jeigu šokame, jei-gu dainuojame, tai tam, kad svetimieji žinotų, jog tas kraštas, kuris mus išmokė to gro-žio, dabar merdi" (p. 159). Tą tėvynės meilę dar labiau didina išorinė prievarta — "jam ir to žinoti neduota, ar jo namai yra išardyti".

Su tikrai giliu lyrizmu rašytoja vaizduoja tėvynės meilę:

— Žiūrėk, prie tų trijų topo-lių guli perkūno perskeltas akmuo, ir jis visus spindli. Kai aš buvau toks mažas, kaip tu, ne, truputį didesnis, aš maniau, kad jis padarytas iš aukso. Dabar aš žinau, kad jis brangesnis — jis yra mūsų mūsų. Ir šitame šaltinyje mes atspirausime, kad neužkristų svetimos dulkės ant mano motinos burnos, kai bučiuosime ją.

Nors, šiaip kitur, daug kur apstu realistišio vaizdavimo, y-pač iš tremties dienų.

Kai rašytojai pirmiausia rūpi sielos gyvenimas ir jo gro-žis, ji mažiau kreipia dėmesį į gamtą ir jos vaizdavimą. Ta-čiau nestinga gražių palygini-mų: "Moteris suka rožančius potėvius ir jie sutrupa, kaip sausos žemės grumstai (p. 207).

"Briedis lėkė taip gražiai ir ly-giai, kad nemumstų ramos boso nuo savo ragų viršūnės" (p. 213). "Tėvyne, dabar nedaug reikia, kad tu tapsi relikvija" (p. 118).

Siūžeto pasikartojimas vė-liau sietinas su pagrindine rašytojos intencija — parodyti, kad meilė atsimoka meile. Bet vis dėlto pagrindinė mintis tu-rėtų stovėti atskėčiau siūžeto. Panašiu pagrindu čia gal reik-tų suprasti ir kai kurie veiko-jų individualizmas — juo dau-giausia čia eina kuris nors tremties jaunas vyras ("jis"), primenant tam tikrą uniformi-kumą.

Džiugu, kad N. Mazalaitė mums rūpinasi ir aktualias to-mas pabandė atkurti naujesnę formą ir naują žanrą, kaip anksčiau. Ir jos šie apsakymė-liai rašyti pačiu paskutiniu me-tu, nes turi nesenai iš anapus perbėgusių žmonių pasakojimo dainių. Knyga, dėl to, daros juo aktualesnė.

A. Tyrolis

Literatūrinė naujiena. Nepaprastai įdomus naujasis Jurgio Jankaus romanas "PAKLYDĘ PAUKŠČIAI". I tomo kaina 2.20, antro — 2.60. Garamas: Gabija, 325 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.

TARP AMERIKOS LIETUVIŲ BRIDGEVILLE, PA.

• **Lietuviai teisėjas J. Uviekas**, Detroit, įeina į keturiolikos tautybių Vykdomąją Tarybą sekretoriaus pareigoms. Minima taryba buvo išrinkta birželio 11 d. tautinių grupių atstovų susirinkime. Pagal konstituciją, vykdomą tarybą gali sudaryti tiksliai JAV piliečiai. Be to, į tarybą tiesioginiai įeina po vieną kiekvienos tautybės atstovai: lietuvius atstovauja P. Medonis — lietuvių organizacijų centro pirmininkas.

• **Vaclovas Noreika**, neseniai atvykęs iš tremties, Marquette Parke įsikūrę gražią, modernią įrengtą foto studiją.

• **Chicagos lietuviškos spaudos redaktoriai** — kun. P. Čižnikas, dr. J. Pruskiškis, St. Pieža ir L. Šimutis, dalyvavo katalikų spaudos suvažiavime Notre Dame "universitete", South Bend, Ind.

• **Dr. Jurgis Budreika**, kuris dirba Amerikos Ūkio Tyrimo Institute, Great Barvington, Mass., pakviestas dalyvauti dešimt dienų trukiančioje ekonoministų konferencijoje San Francisco, Cal.

• **Artemida Vasiliauskaitė** birželio mėn. baigė Šv. Mikalojaus par. mokyklą Atlantic City, N. J., gaudama aukso medalį už aritmetiką ir laimėdama "American Legion" Safety Contest pirmą vietą. Už šį pasiekimą Atlantic City Legiono postas apdovanojo Artemidą "Legion Essay" medaliu, o Atlantic County Legiono Komitetas įteikė piniginę dovaną. Artemida dabar suka 14 metų ir studijas tęs toliau "Holy Spirit High School" Atlantic City, N. J.

Jau seniai pasibaigė šaltoji žiema su visais savo malonumais ir skausmais, net užmiršome ją. Ir jau keli mėnesiai kaip džiaugiamės šiltuoju, saulėtoju pavasarėliu. Jis visus prikelė, visus išbudino iš gilaus žiemos miego į veiklą, į darbą. Jis išbudino ir mus bridgeviličius.

Motinos Dienos minėjimas. Gražiausiam metų mėnesiui šventėme Motinos dieną. Buvo laikomos šv. mišios už gyvas ir mirusias par. motinas, kurias užprašė par. altoriaus draugija. Beveik visi parapijiečiai meldėsi už savo motinas, priimdami šv. komuniją.

• **Pittsburgho lietuviai**, minėdami liūdnąsias birželio dienas, Lietuvos laisvinimo reikalams suaukojo 70,00 dol.

• **Kun. Romanas Klumbis** po 2 sunkių operacijų išėjo iš šv. Juzapo ligoninės Albuquerque, N. Mex. Laikiniai paskirtas klebonas pavaduotoju Shoshen, Idaho. Pavaduojamas klebonas atostogauja Airijoje. Kun. R. Klumbis skaito daug paskaitų amerikiečiams apie komunizmo žalą žmonijai.

• **Vlada Sabaliauskaitė** pasirašė sutartį tretiesiems metams su Nazareth College, Rochester, N. Y., kuriame ji yra volonjerė kalbos ir dainavimo ass. profesorė.

• **Prof. J. Kaminskas**, po ligos sustiprėjęs, išvyko į White Sulphur Springs vasarvietę.

• **Kun. J. Vyšniauskas**, nors niekuomet nematęs Lietuvos, padeda lietuviškajai bendruomenei visuose lietuviškuose reikaluose Brighton Parke. Jis puikiai kalba lietuviškai, ir grupę lietuvių dėsto anglų kalbą be jokio atlyginimo.

Po mišių par. salėje buvo surengti pusryčiai motinoms pagerbti. Kiekviena motina gavo Marijos stotvylėlę, kurią paaukojo altoriaus draugijos narės. Pusryčių metu buvo išrinkta nauja altoriaus dr. jos valdyba, į kurią įeina: pirm. Ieva Susa, vicepirm. Stela Jiblets, kasin. Mrs. Marija Chebatoris, rašt. Miss Margarita Pabaka.

• **Šv. Antano Novenos pabaigtuvės.** Birželio mėn. 10 d. iškilmingai pabaigėme Trylikos Antradienių šv. Antano noveną. Jau iš vakaro visas šv. Antano altorius skendo gėlėmis, kurias paaukojo dosnioji mūsų parapijiečių Mrs. Marcelė Šarkienė. Novenos užbaigtuvėms parapija susilaukė retos dovanos, būtent šv. Antano relikvijos, kurių mums parūpino lietuvių Pranciškonų generalinis viktorius T. Mathias Faust, O.F.M. Pamaldų vakare kiekvienam novenos dalyviui buvo duodamas specialus šv. Antano palaiminimas ir įteikta maža parapijos dovanėlė graži šv. Antano stotvylėlė.

Tėvų diena. Birželio mėn. viduryje prisimename mūsų gyvus ir mirusius tėvus. Visi vyrai ėjo prie sakramentų. Po pirmųjų mišių visiems tėvams ir sūnams buvo suruošti bendri pusryčiai parapijos salėje. Pusryčių metu turėjome kalbėtoją svečią, atsiųstą iš šv. Vardo draugijos centro. Buvo išrinkta šv. Vardo d. jos valdyba.

Parapijos pirmasis piknikas. Gegužės 30 d. mūsų parapija suruošė pirmąjį pikniką šiais metais. Susilaukėme svečių iš visur. Malonu ir džiugu buvo matyti gražų būrelį iš South Side. Mūsų pikniką pagerbė atsilankędami kun. Misius, kun. Girdis ir daug kitų malonių svečių. Pikniko dieną pasiūkė labai gražus oras, tad sutraukė daug žmonių ir davė parapijai gražaus pelno.

Sugrįžo. Iš prirengiamosios seminarijos Lowell, Mass. sugrįžo P. Volosky ir leidžia vasaros atostogas pas savo tėvelius. Ateinantį rudenį jis vėl grįš į Lowell, Mass., nes jam ta

vieta labai patinkanti. Šį kartą su juo žada važiuoti M. Fern, kuris yra baigęs dvi High School klases ir D. Magdich į pirmąją High School klasę. Visiems studentams linkime gražiai praleisti vasaros atostogas ir su jaunuoliška energija grįžti rudenį į naujuosius mokslo metus.

• **Mūsų ligoniniai.** Jau kuris laikas negaluoja beveik pirmieji parapijiečiai Labanauskai, bet atsilus pamažu pradeda gerėti. Martynas Mickūnas, ilgametis par. komiteto narys, ir vienas parapijos kūrėjų, jau kuris laikas serga namuose. Jis labai norėjo atvykti į mūsų pikniką, bet negalėjo. Linkime ligoninui kaip galima greičiau pasveikti. Ilgesnį laiką serga Tomas Gelchus. Teko nugirsti, kad ligonis pamažu taisyti.

Visiškai netikėtai susirgo mūsų sena parapijiečių Mrs. M. Mickūnienė. Nuo karščio sunegalavo širdis. Ji dabar išvyko pas savo sūnų ir tenai gydo.

• **Palaidojome.** Jau iš pat žiemos negalavo Mrs. M. Vasiliauskienė, kai ji nukrito nuo laiptų, bet niekas netikėjo, kad tai jos mirtina liga. Porą savaitių prieš mirtį velionies sveikata visiškai pasilijo ir ji buvo paguldyta šv. Pranciškaus ligoninė. Čia ji kentėjo gana daug, bet niekam nesiskundė. Prieš lovos dieną ir naktį vis budėjo kas nors iš šeimos. Gimėnės net iš tolimų vietų lankė ją. Birželio 4 d. rytė ji užmerkė akis, palikdama dideliame nuliūdime visą šeimą ir gimines. Netekome geros, giliai tikinčios parapijiečių, pavydingos tretininkės. Ji buvo palaidota birželio 7 d. iš šv. Antano parapijos su iškilmingomis šv. mišiomis, kurias atnaušino mūsų kleb. T. A. Žiubrys, O. F. M., asistuojant kun. J. Girdžiui ir kun. Pr. Riekiui. Laidotuvių buvo labai daug žmonių ir giminių net iš Detroit, Boston ir kitur. Visa šeima nuosirdžiai dėkoja South Side kleb. kun. Magnui Kazėnui už užuojautą ir atkalbėjimą maldų.

Prieš kelias dienas Martynas Mickūnas neteko savo brolio Pranciškaus, kuris jau sirgo apie du metus. Jis buvo palaidotas iš šv. Valantiejiaus parapijos.

Pirmoji šv. Komunija. Birželio 29 d. parapijos vaikūčiai priims Pirmą šv. Komuniją.

NEW HAVEN, CONN.

Zvejai aplankė ir mūsų koloniją

Ir mums malonu buvo susitikti su žvejais, kuriems teko laimėti pasprukti pro geležinę uždangą. Mūsų lietuviškoj parapijos svetainėje tie jauni ir energingi lietuviai, L. Kublickas, J. Grismanauskas, vaizdžiai atpasakojo, kaip jie pabėgo ir pasiekė Ameriką. Taipgi vaizdžiai nušvietė dabartinį lietuvių sunkų gyvenimą rusų pavergtoje tėvynėje. Viešpatie, apsaugok mus ir mūsų tėvynę, taipgi visą pasaulį nuo tokios vergijos ir priespaudos!

Aukos gausėnes sudėję J. ir Al. Kazickai, mūsų kolonijos pirmieji tremtiniai, \$10,00, J. Grudis \$5,00, A. Grudzys \$4,00, Po \$2,00 J. Šaulys, J. Pažemėckas, M. Vokietaitis, J. Čičirka, K. Kronkaitis, H. Ramanaušienė, S. Paulionienė. Kiti aukoję mažesnes sumas. Viso aukų susidarė \$92,50 tėvynės laisvinimo reikalams.

Po to buvo vaisės mažojo svetainėje pagerbti mūsų garbingiems svečiams. Dalyvavo senesnieji veikėjai ir tremtiniai. Alto pirm. V. Vokietaitis tarė sveikinimo žodį ir pristatė M. Jokubaitę praveisti programėlę. Kalbėjo dar mūsų nenuilstantieji veikėjai: V. Norkūnas, J. Mišeikis, J. Dičienė, Aug. Ramanauskas, V. Kripaitis, A. Pilvelienė, A. Vokietai-

tienė, šeiminkės J. Dičienė, A. Gaillūnienė. Vakaras baigėsi jaukioj nuotaikoj draugiškais pasikalbėjimais su mūsų brangiais svečiais.

Amerikos Lietuvių Tarybos vietinio skyriaus valdyba nuosirdžiai dėkoja visiems atsilankiusiems ir aukojusiems. M.

St. Louis, Mo.

Nuosirdus lietuvių draugas

Milijoniniame St. Louis mieste, Iowa ir Osage gatvių sankryžoje, stovi nedidelė, mūrinė katalikų bažnyčia. Jos klebonu yra kun. R. Woods, kuris prieš trejus metus yra įvedęs nuolatinę švenč. Sakramento adoraciją. Bažnyčioje ir dienomis ir naktimis klūpo besimeldžiantieji. Parapijiečiai savo klebonu labai džiaugiasi, o jis visiems randa gerą žodį ir gražiai apjungia visus katalikiškam darbui.

Prie šios bažnyčios yra prisiglaudę ir lietuviai kun. Zenonas Gelažius, čia to miegojo klebono atkviestas. Be to, kun. R. Woods jau antrą kartą yra surinkęs daugiau kaip šimtą mišių intencijų ir paskyręs lietuviams kunigams Europoje. Jo pamokslai apie benamių ir ištremtųjų žmonių sunkią dalį gaudina iki ašarų. Lietuvis, užėjęs į tą bažnyčią didesnių švenčių metu, išgirsta sveikinimą ir lietuviškai. Lietuvos

TĖVŲ MARIJONŲ PIKNIKAS LIETUVIŲ DIENA

PENKTADIENĮ, LIEPOS - JULY 4, 1952
MARIANAPOLIO KOLEGIJOS PARKE

THOMPSON CONN.

11:00 VAL. IŠKILMINGOS ŠV. MIŠIOS.

PAMOKSLĄ SAKYS J. E. VYSK. V. BRIZGYS.

GIEDOS WORCESTERIO ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS CHORAS.

3:00 VAL. SOKIAI GROJANT TOM MADURA ORKESTRUL

CLEVELAND, OHIO

Kun. dr. K. Širvaitis birželio 22 d. šv. Jurgio bažnyčioj vietoj pamokslų skatino lietuvių tremtinius prisirašyti prie lietuviškos parapijos. Gražiai išdėstęs religinius motyvus, jis iškėlė ir tautinius: parapija yra lietuvių sukurta, tad lietuviai turi teisę prie jos priklausyti; juo daugiau lietuvių bus, juo parapija bus stipresnė ir gajesnė; didesnių kiekiu susibūrus, galėjęs daugiau laimėti ir lietuviškas reikalus ir t.t. Pamokslininkas pabrėžė, jog priklausymą parapijai nereikia susieti su vienu ar kitu parapijos kunigu — kunigai keičiasi, o parapija laikosi pastoviai.

Motery Labdarybės Draugija birželio 22 d. naujosios parapijos sode surengė pikniką. Nors kliudė lietus, tačiau svečių atsilankė nemaža, ir visi laiką praleido linksmai. Visi galėjo apžiūrėti ir baigiamą įrengti bažnyčią, kuri daro tikrai malonų įspūdį. Ir šio pikniko pelnas skiriamas vienam bažnyčios altoriui pastatyti.

Draugijai dabar vadovauja K. Magilienė. Piknike gerai darbovosi A. Navickienė.

Maldos Apaštalavimui priklausanti moterys birželio 22 d. per 8 val. mišias šv. Jurgio bažnyčioj ėjo bendros Komunijos. Šios mišios buvo pa-

aukotos už pasaulio taiką. Po jų įvyko bendri pusryčiai. Apaštalavimui dabar sėkmingai vadovauja Misienė.

Ateitininkai sendraugiai ir studentai Ateitininkų Federacijos vyriausiųjų organų rinkimus įvykdė birželio 22 d. susirinkime lietuvių salėje. Rinkimais susidomėjęs buvo gyvas. Kadangi ne visi galėjo balsuoti, tad rinkimai pratęsti iki birželio 29 d. (reikia kreiptis į Rinkimų Komisijos narius Idzelevičių, Gaillūsių arba Žilinską).

Susirinkime buvo taip pat aptarti ir įvairūs einamieji reikalai. St. Barzdukas padarė pranešimą apie Lietuvį Bendruomenės Clevelando apylinkės organizavimą plačiau paliesdamas tas klūtis, kurios neleidžia šiai apylinkai tapti kūnu.

I ateitininkų stovyklą prie Pittsburgho birželio 21 d. išvyko 30 moksleivių. Daugumas buvo nuvežti lengv. mašinomis. Kartu išvyko ir A. Barzdukienė šeiminkauti. Stovyklautojams nuširdžiai linkime ne tik pagilinti ideologines žinias, ne tik tautiškai sustiprėti, bet ir gerai paatogauti bei pailsėti.

• **Advokato Kal** sūnus Kolumbo Vyčių golfo varžybose laimėjo pirmą vietą ir gavo dovanų.

BRIDGEPORT, CONN.

Vietinis Alto skyrius surengė birželio juodųjų dienų minėjimą birželio 15 parapijos svetainėje. Atidarė kleb. kun. J. V. Kazlauskas, vakarui vadovavo A. Stanislauskas, kalbėjo Henrikas Blazas, žvejai L. Kublickas ir J. Grismanauskas, kun. J. Skorubskas. Žvejų kalbos visiem patiko. Daug buvo paklausimų, į kuriuos žvejai atsakinėjo.

Buvo renkamos aukos svetainėje ir po namus Lietuvos laisvinimo reikalams. Aukų: po \$12,00 — J. Butkus, po \$11,00 V. Vektoris, po \$7,00 A. Skirka, J. ir H. Janiūnai, po \$6,00 Klimaičiai, H. Blazas, Karaziejai, Kundra-Bauras, A. ir F. Valindai, po \$5,00 I. Radvilas, J. Klinkavičius, svečiai iš Ansonijos, Alf. Radvilas, P. Vilkauskas, J. Zalsys, S. Matulienė, J. Lazdauskas, J. Valiulis, A. Gantautas, F. Mockaitis, S. Varonielis, S. Staniulis, A. ir S. Armonai, O. Einorienė, po \$4,00 Bariai, Rastai, F. Romas, Alf. Tamušaitis, po \$3,00 J. Palonas, Anna Yantūot, Dau-giela, H. Padalskienė, J. Petraitis, Ig. Strutinskis, J. Stanislauskas, A. Sapiega, J. Šilingas, svečiai iš Ansonijos, po \$2,00 J. Svirsakas, A. Stanislauskas, O. Ramanauskas, A. Veleckis, J. Kramanauskas, O. Gustaitienė, Mazokas, Sakocius, Auš. Domeikiūtė, Ukiemaitis, Juraitis, Baranauskai, Steponaičiai, O. Venkuvienė, S. Simianis, O. Lukoševičienė, Grigaliūnas, G. Masaitis, V. Kamickienė, P. Kukleris, O. Naurienė, S. Tahmsen, Černiauskas, A. Petruškevičienė, F. Gedraitis, Ramučiai, J. Barnotas, Šumilai, A. Gustas, J. Petkevičius, K. Šumskienė, A. Mitkevičius, K. Jakutis, A. Usinagas, J. Blazys, M. Tuska, M. Juskevičienė, G. Kozmas, O. Kriskienė; kiti aukoję po \$1 ir mažiau. Svetainėj surinkta \$100,05, po namus vaikščiojant

— \$233,50, viso \$333,55. Alto centran pasiūsta \$300,00. Lietuviška padėka visiems, kurie prisidėjo: kleb. kun. J. V. Kazlauskui ir vikarui kun. V. Pranciščiui už garsinimą bažnyčioje; parapijos chorui ir solistei Onai Radvilaitėi ir chorovėdėjui A. Stanislauskui už giedojimą bažnyčioje per mišias už kenčiančius tremtinius Rusijoje; visiems rinkėjams, kurie lankėsi ir prašė aukų po namus, visiems aukotojams ir visiems, kurie parengė gražią ir skanią vakarienę pagerbimui svečių žveji.

Vietinis Alto Skyrius

LIETUVIŲ RADIO KORPORACIJA

502 E. Broadway, So. Boston 27, Mass. Tel. So. 8-0489

Lietuvių Radio Korp. programa per stotį WBMS, 1090 kilocycles, 9:30 iki 10:30 val. ryte sekmadienį bus sekanti:

- 1—Falcens Radio Orkestra
- 2—Dainos
- 3—Mazdutės pasaka

Po programai, malonėkit parašyti laiškelį ar atvirutę į stotį WBMS Lithuanian Program, 35 Court St., Boston, Mass., pranešdami savo išpučius, o biznio reikalus, rašykite radio ofiso adresu: 502 East Broadway, So. Boston 27, Mass. Aėiu.

Steponas Minkus

Lietuvių Radijo Draugijos PROGRAMOS

J. P. GINKUS, Direktorius

Seštadieniais 2 val. popiet. — WWRL 1600 kc—5000 w. GYVUOJA PER 23 METUS

Oro bangomis transliuojami įvairūs visuomenės pranešimai, naujienos, muzika (vietinės žinios, parengimai: koncertai, lokiai, ir t.t. Vestuvės, puotos, liūdni pranešimai)

495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9293

J. P. GINKUS
Direktorius

AD. JEZAVITAS
Muzikos Dir.

J. VALAKAS
Pranešimų Dir.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

transliuoja iš stiprios radijo stoties

WLOA

1550 KYLOCYCLES

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ nuo 1:30 iki 2:00 val.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA

BRADDOCK, PA.

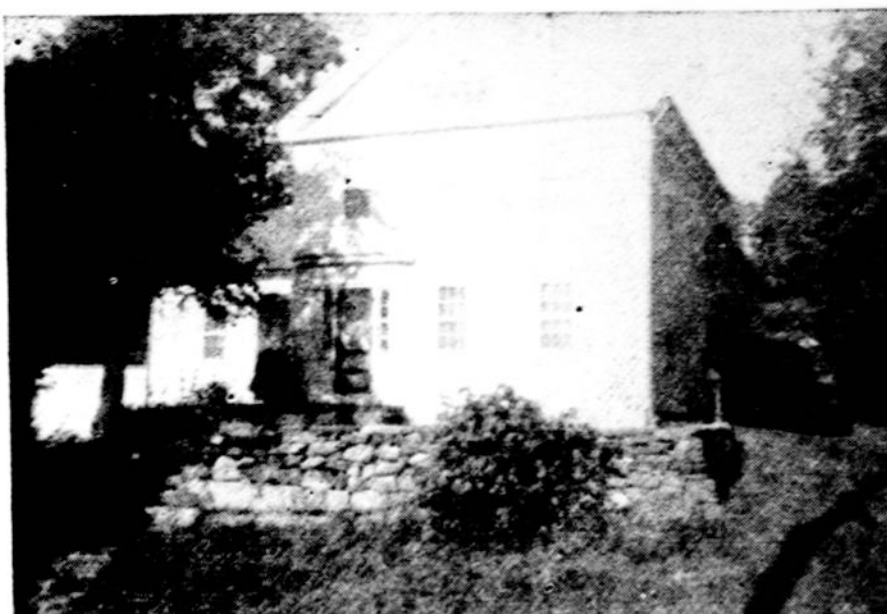
STONY BROOK LODGE

Vedėja Pr. Lapienė

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenyse, žavėtis gamta, džiaugtis lietuviška aplinka, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant MRS. P. LAPĖ, STONY BROOK, L. I. N. Y. Telefonas Stony Brook 586.

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25A keliu; arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

BUTAIŠKŲ CYJE, kurio įėjimas labai gražus, kalnu oras neįprastai sveikas. Jis čia rasta tikra poilsio ir džiaugsmo.

Prityns, su visais patogumais kambariai, labai skanūs ir įvairūs patiekalai, puikiai išsilaikanti maisto produktų pakuotė, klausiniai, daržovės, ir kt.

Be mažos žaidimų ir pramogų, čia ras Ping-Pong, Badminton, Tenis.

Butanų Šv. J. mišios nuo Torrington, Conn. miestelio, čia turime vasarotiniui liepos ir rugpjūčio mėnesiais. Vietos džiaugsmo ir atsipalaidavimo iki sekmadienio 12 val. po pietų. PAMA grožianči ir puikiai apmėnuoti 30 dol. už savaitę. Daugiau informacijos BUTAIŠKŲ CYJE, kurio adresas:

MRS. R. BUTAN

RFD 1, Mountain Rd. Torrington, Conn.

Tel. Torrington 9653

SPORTAS

FRANESIMAS II-JU S. AMERIKOS
LIET. SPORTO ŽAIDYNIŲ
REIKALAI

1. Dėl nepakankamo dalyvių skaičiaus iš žaidynių programos išimama: futbolas (soccer) vyrams, krepšinis moterims. Visa kita programa pasilieka nepakeista.

2. Žaidynių dienotvarkė:
Liepos 4 d.: 4:00 PM iškilmingas atidarymas, krepšinis ir tinklinis vyrams, lygiagrečiai — stalo tenisas visiems.

Liepos 5 d.: 9:00 AM — 1 PM Tinklinis vyrams ir moterims, lygiagrečiai — stalo tenisas visiems. 3:30 PM — 6:30 PM — lengvoji atletika visiems. 7:00 PM tinklinis moterims ir vyrams dėl 3 vietę, krepšinis vyrams — pusfinaliai.

Liepos 6 d.: 10:00 AM Pamaldos Sv. Jurgio bažnyčioje. 12:30 PM moterių ir vyrų tinklinio finalai, vyrų krepšinio dėl 3-čios vietos ir finalas. 5:00 dovanų ir diplomų įteikimas ir uždarymas. 7:00 pobūvis — vakaras.

3. Laimėtojų apdovanojimas
Visi 1, 2 ir 3 vietų laimėtojai individualinėse ir komandinėse varžybose gaus diplomus.

1-ju Sporto Žaidynių metu, pereinamais metais Toronto, buvo paskirti 4 pereinamosios dovanos: Dr. Al. miasis iš Kalifornijos — vyrų krepšinio nugalėtojas, Vl. Bakūno — vyrų stalo teniso komandinis laimėtojas, Clevelando Tremtinių

Draugijos — moterių tinklinio ir Liet. Kultūros Fondo Clevelando Skyriaus — moterių stalo teniso komandinės laimėtojos. Dėl šių pereinamųjų dovanų bus varžomasi ir šiose žaidynėse.

Be šių dovanų, bus paskirta visa eilė kitų, sutelktų iš įvairių lietuviškų organizacijų bei pavienių asmenų. Iš jų ypatingai pažymėtina Clevelando lietuviškos visuomenės dovana, skirta klubui — bendram žaidynių nugalėtojui.

4. Tasų skaičiavimas:
Bendram žaidynių nugalėtojui išvesti, už 4 pirmas vietas, taškai bus skaičiuojami pagal šią lentelę:

Krepšinis vyrams: 20-15-10-5. Tinklinis vyrams ir moterims: 16-12-8-4. Stalo tenisas vyrams: 12-9-6-3. Stalo tenisas komandinis moterims: 10-7. 5-5-2.5. Estafetės: 8-6-4-2. Visi lengvosios atletikos dalykai ir stalo teniso vienietai bei dvejetai: 4-3-2-1.

PASTABA: Lengvoji atletika jaunųjų ir mergaičių klasei taškai nebus traukiami į bendrą skaičių.

5. Visose komandinėse varžybose klubas gali ištatyti po 2 vienetis, o individualinėse — neribotą skaičių. Moterių stalo teniso komanda sudaro tik 2 (dvi) žaidėjas.

6. Visose individualinėse varžybose gali dalyvauti ir klubams nepriklausantys sportininkai.

7. Registracijos terminas pasibaigė birželio 22 d. Jei kas dar norėtų užsiregistruoti turi skubiai kreiptis į

rengėjus. Visais reikalais susirašinėti prašoma šiuo adresu: Algirdas Bielskis, 770 E. 91st St., Cleveland 8, Ohio.

8. Žaidynių Garbės Komiteto pirmininku sutiko būti Clevelando Majoras Mr. Burke ir nariais visa eilė aukštų pareigūnų ir bendrinių lietuviškų organizacijų atstovų bei nusipelnusių asmenų. Todėl visi dalyviai prašomi į tai atkreipti ypatingą dėmesį ir drausmingai bei tvarkingai reprezentuoti aikštėje ir už jos ribų.

9. Smulkesnės informacijos yra išsiuntinėjamos visiems užsiregistruotiems klubams ir pavieniams sportininkams.

Organizacinis Komitetas

PRASO AFIDEVITO

Liūdas Mečys Doveika, gimęs 1917 metais, jo žmona Helga, gim. 1924 m. ir sūnus Arturas-Mykolas, gim. 1947 m., kreipiasi į gerasirdžius lietuvius ir prašo sudaryti jiems pas notarą afidevitą atvykti į Ameriką.

L. M. Doveika yra baigęs Londono Politechnikos mokyklą. Amerikos konsulas Londone pranešė, kad jie gali gauti vizą vykti į Ameriką, reikia tik afidevito (affidavit of Support). Jų adresas: L. M. Doveika, 15, Yardley St., London, W.C.1., England.

Padėkime šiai lietuvių šeimai atvykti į Ameriką, nusiųsdami jiems afidevitą.

Balso Centras

LDS CENTRO VALDYBA

Pirmininkas — Prel. P. Juras, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. Tel. 7356

Vicemininkas — Vincas J. Kurdikas, 37 Franklin St., Norwood, Mass.

Pranas Razvadas, 5 G St., So. Boston, Mass.

Sekretorius — Ant. Kneizys, 50 Cottage St., Norwood, Mass.

Finansų sekretorius — Ant. Pelidius, 32 Wilder St., Brockton, Mass. Tel. Brockton 8-0729W

*dininkė — Bronė Čiunienė, 79 Baury St., Dorchester, Mass. Tel. SO 8-0948

Revizijos komisija: — Kun. J. Bernatoni, Nell P. Meikūnas, B. Jakutis.

Visi laišukai LDS reikalais siunčiami sekr. A. KNEIZIO vardu, 50 Cottage St., Norwood, Mass. Tel. Norwood 7-1419. Piginės perlaidos — Money Orderiai ar čekiai išrašomi ūdininkės B. Cunys vardu.

New Yorke ir apylinkėse

P. J. BAGDANAVIČIUS, M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

185 Clinton Avenue
Brooklyn 5, N. Y.
Tel. MAIN 4-2329

Priėmimo valandos:

Kasdien 2-4 ir 6-9 p.p.

Šeštadieniais 10-12 ryto ir sustarus.

Ofiso tel. Glenmore 5-3094

Namų tel. Glenmore 3-4445

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1357 Bushwick Ave., Brooklyn 7, N. Y.

Priėmimo valandos:

Kasdien 12:30-2 ir 6-8 p.p., šeštad. 10 iki 3 p.p.
išskyrus ketvirtadienius ir šventadienius

VYTAUTAS AVIZONIS, M. D.

AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLĖS LIGOS

Ofisai: 30 East 60th Street, New York City, penktas aukštas. Važiuoti BMT iki 5 Ave. arba IRT Lexington Ave. Line iki 59 Street. Tel. MU 8-8677

Valandos susitarus antradi., ketvirtadi., ir šeštadi. nuo 5 iki 8 vakaro.

12 Shore Lane, Bay Shore, L. I. Tel. Bay Shore 3710. Važiuoti Long Island Railroad iki Bay Shore arba automobiliu Southern State Parkway. Valandos susitarus pirmadi., trečiadi. ir penktadi. visą dieną, o šeštadi. tik iš ryto.

Ofiso tel. LEXington 2635

Namų tel. LONGwood 1721

S. Ankudas (Ankudavičius) M. D.
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

910 W. Lombard Street, Baltimore 23, Maryland

Priėmimo valandos:

KASDIEN 10-12 ir 7-9 p.p. išskyrus ketvirtadi. ir šventadi.

Trečiadieniais pagal susitarimą

JOHN DERUHA, M. D.

Inkstų, pūslės, odos, kraujų, vidurių ir kitų ligų gydytojas.

Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-9. Mokslus baigęs Europoje

128 E. 86th ST.,

NEW YORK CITY

Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

PARDUODAMI NAMAI

FIGGS, GERL, GEROJE VIETOJE

RIDGEWOOD — 6 seimoms mūrinis namas, šviesūs kambariai; CYPRES HILL 3 seimoms, tušti kambariai; WOODHAVEN 2 seimoms medinis namas, abudu aukštai (floral) tušti pirkėjui; EAST NEW YORK — kampinis namas su salūnu, restoranu ir 2 seimoms viršuje tušti kambariai. Gera progą, kas nori įsigyti namą ir biznį, nes parduodamas ir biznis. Vieta gera, lie-
tuvų aplinkoje.

J. VASTONAS

REALTY and INSURANCE
3225 Fulton St. Brooklyn, N. Y.
Tel. AP. 7-2790

Palaikykite ir paremkite tuos
biznierių ir prekybininkus, ku-
rie skelbiasi "Darbininke."

William J. Drake

(DRAGUNAS)

LIETUVIS ADVOKATAS

85 - 65 WAREHAM PL.

JAMAICA, N. Y.

Tel. Jamaica 3-7722

PARDUODAM NAMUS

Turime gerų namų pardavimui — Woodhaven, Richmond Hill ir kitose apylinkėse. Taipgi išnuomuojuame kambarius ir patarnaujame visokios apdraudbos (insurance) reikaluose — greitai ir gerai.

J. P. MACHULIS

REAL ESTATE & INSURANCE

8656 85th Street, Woodhaven 21, N. Y.

Tel. VIRginia 7-1896

Bostone ir apylinkėse

Lithuanian
Furniture Co.

MOVERS —

SO 8-4618

INSURED and BONDED
Local and Long Distance Movers326-328 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

A. J. NAMAKSY

Office Tel. SO 8-0948

Real Estate & Insurance

409 W. BROADWAY

So. Boston, Mass.

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. PA. 7-0402-M

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinga Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknų, ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nerviškių ligų ir nerviškių galvos skaudėjimų, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greito pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išstvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisiūniam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 West Broadway,

South Boston 27, Mass.

Patenkino Brocktoniečius

per 50 metų, teikdama anglius ir aliejų.

Parduodame

Ledą-Anglius-Coke-Aliejų-Oil Burnerius

BROCKTON ICE & COAL CO.

27 Lawrence St.,

Brockton, Mass.

Tel. 189

SAVE TIME MONEY WORK } with **York Heat**

Mes instaliuojame visokios rūšies žibalinį (aliejinį) šildymą. Nereikia nešioti pelenų semtuvų. Nemokamai apskaičiuojame, kiek kainuos.

BROCKTON SERVICE

OIL BURNER and HEATING SERVICE

520 MAIN STREET

BROCKTON, MASS.

Tel. 2608

SHALINS

(Shalinskas)

FUNERAL HOME

81-02 Jamaica Ave.

(at Forest Parkway Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidojimas

Koplyčias suteikiame nemokamai visose miesto dalyse.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI:

F. W. SHALINS IR

J. E. SHALINS

Tel. VIRginia 7-4499

ISNUOMUOJAMI

KAMBARIAI

vienam vyrui; apšildomi ir

aptarnaujami, 72 Ocean Ave.,

Jersey City, N. J. Kreiptis

ten pat pas Mrs. O. Vaitke-

vičius arba į Brooklyn, N.

Y. tel. EV 8-1805.

UŽSISAKYKITE

"SV. PR. VARPĖLĮ"

LIETUVŲ
ATSIMINIMAI
RADIO VALANDOS
SESTADIENIAIS
4:45 IKI
5:30 VAL.
STOTIS
WEVD
1330M 107.5 M.
JACKY-STUKAS
DIREKTORIUS
1264 WHITE ST.
HILLSIDE, N. J.
TEL.
WAVERLY
6-3325

IEŠKOMI

Basaitė - Vaigauskienė, Stanislava, iš Rūdupio k., Luokės vl.

Dapšytė, Emilija, gim. Amerikoje, gyvenusi Musteikių k., Tauragnų v., Utenos ap.

Degutis, Adomas ir Jonas ir Degutytė - Lenkienė, Ona, iš Vinkšnių k., Bartninkų v., Vilkaviškio ap.

Hofman (Neiman) - Šubertaitė, Olga, iš Lydavenų k., Šiluvos v., Raseinių ap.

Kairys, Endrius ir Jurgis, iš Molupio k., Batakių v., Tauragės ap.

Kamainkas, Jurgis iš Pravolių k., Jonavos v., Kauno ap.

Mačikaitė - Laurincius, Marcijana, iš Svėkšnos, Tauragės ap.

Mašiotienė, Marija, iš Jievašonių k., Rumbonių parap., Antanemunio vl., Alytaus ap.

Pilipavičiūtė - Hildebrand, Julija

Pivoriūnas, Petras, iš Moskėnų k., Panemunio v., Rokiškio ap.

Sajauka, Vincas, iš Obelių vl., Rokiškio ap., Trumponių k.

Tumosa, Antanas ir Jonas

Zalgevičius, Aleksandras ir Vladislavas, iš Baisogalos vl., Kėdainių ap.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti į:

Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, 24, N. Y.

BUTTERFLY FARM —

Sumodernintas ūkis netoli Pine Groves ir nuosavų kalnų šaltinio. Puikūs kalnai ir slėnių reginiai. Įrengimai plaukiojimui, sportui ir poilsiui. Televizija, Vokiška virtuvė, skanus maistas, gaminamas iš nuosavų ūkio produktų. Erdvis kambariai, patogios lovos, šeimyniška nuotaika, krikščioniška aplinkuma. Kaina nuo 35 dol. Informacijai kreiptis: M. RICHTER, East Durham, N. Y. Tel. Freehold 7759.

DYKAI DYKAI

Išbandymas, kurie kenčia minėtus skausmus. REUMATISKUS SKAUSMUS, RANKŲ KOJŲ SKAUSMUS, IR TIRPIMO, NEURALGIJĄ, NUOVARGI, DIEGLIUS. Jeigu tamsta įvertinti savo sveikatą ir ją branginti, tai tuojau parašyk savo vardą, pavardę ir antrašį ir siusk šį garsinimą dėl naujai pagerintos Deksnio Galingos Mosties. Aplaiykis be jokio mokesčio, pavartos savaite laiko, jeigu nesijauštum stipresnis ir sveikesnis, ir negelbėtų jums, tada gražink mums likusią ir jums daugiau niekas nekainuos. Mes žinome, kad tūkstantams pagelbėjo, pagelbės ir tamstai. Užtikrinam pasekmes.

Yra senas ir teisingas priežodis: kas tepa, tas ir važiuoja. Tad jeigu nori važiuoti, tai ir tepk ir vėl tepk su Deksnio Galinga Mostim.

DEKEN'S PRODUCTS

P. O. Box 666

Newark 1, N. J.

(68)

Stephen Bredes Jr.

ADVOKATAS

37 Sheridan Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Tel. APplegate 7-7083

Tel. EVERgreen 8-1805

VINCAS VAIČIONAS

Grocery and Butcher Store

Ten pat išnuomojami kambariai vienam vyrui, apšildomi ir aptarnaujami.

38 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

A. ANDRIUSKEVICIUS

LAIKRODININKAS

Cia parduodami ir taisomi laikrodžiai, žiedai, apyrankės, auskarai, ir kiti puošmenys bei brangenybės. Kreipkitės:

485 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

GENERAL SALES CO.

Elektros reikmenų pardavimas

TELEVIZIJOS APARATAI

129 Green Street

WORCESTER, MASS.

Tel. 4-8956

PARDUODAMAS NAMAS 50x100

Pilnai įrengtas ir tinkamas įvairiems parengimams. Lygiai taip pat privataus pobūdžio-subuvimams ir t.t. Namas trijų aukštų.

193-95-97 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Wm. Kincheloe. Tel. EVERgreen 4-2442

Telefonas: EVERgreen 4-8934

PARAMOUNT BAR & GRILL

STANLEY MIŠUNAS IR SŪNUS EDWARD MIŠUNAS SAVININKAI

Lietuviška Užeiga, kur visi myli užėiti.

Pavieniai ir su šeimom, ir svečiai būsite maloniai aptarnauti.

Importuoti konjakai - Uždandiniai - Televizija - Muzika - Sportas

502 GRAND ST., kampas Union Ave. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EV 4-9672

Namų tel. EV. 4-1913

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ
KLUBAS

SALE ISNUOMOJAMA SOKIAMS,

VESTUVIŲ POKYLIAMS ir t.t.

J. ZAKARAUSKAS, Mgr.

280 Union Avenue

Brooklyn, N. Y.

NEW YORKO NAUJIENOS

Angelių Karalienės parapijos bažnyčioje pereiną sekmadienį buvo didelės iškilmės. J. E. Vysk. Kearney 96 val. sušaukė ir 16 suaugusiųjų suteikė sutvirtinimo sakramentą. Jo Eklezija parapijiečių iškilmėn- gal buvo sutiktas, visi sutvirtinamieji buvo vienodai apgęti — berniukai raudonomis, o mergaitės baltomis togomis, kas darė labai gražų įspūdį. Visos iškilmės praėjo labai gražiai. Buvo matyti, kiek daug darbo ir rūpestio yra įdėjusi seselė Demian, vaikūčius mokydama ir parengdama sutvirtinimo sakramentui.

Pietų metu J. E. Ganytojas pasakė daug šiltų žodžių susirinkusiems kunigams, ypač parapijos klebonui kun. J. Aleksiūnui. Jis pasidžiaugė gražiai atremontuota klebonija ir bažnyčia, pabrėždamas, kad jis mielai lanko lietuvių parapijas ir visuomet yra pasiruošęs jų kvietimui mielai priimti.

Algirdas Brazis.

Metropolitan operos solistas, išrinktas New Yorko rudens Balso vėjus komiteto pirmininku. Kitais komiteto nariais išrinkta: vicepirmininkais — kun. A. Račkauskas, P. Kubišius, izd. L. Dimša, fin. sekr. O. Valaitienė ir sekr. S. Narkevičiūtė. Prie valdybos numatyta visa eilė komisijų, į kurias įeis įvairių organizacijų atstovai.

Angelių Karalienės parapijos piknikas liepos 20 d. Klasciaus parke. Maspeth, gros Juozo Avizonio (Joe Allen) orkestras.

New Yorko ir kitų apylinkių lietuvių, kurie nori nusipirkti medaus, gali užsisakyti jo pas Bronių Kaslą, 40 Center St., Pittston, Pa. Užsisakiusiems nemažiau 10 svarų medaus bus pristatytas specialiuose nerūdijančiuose metaliniuose induose. Užsisakiusiems mažesni kiekiai medaus bus pristatytas automobiliu višiams kartu iš anksto pranešta diena. Atsilimti pas Miklasėvičienę, 109 N. 5th St., Brooklyn, N. Y.

Apreiškimo parapijos mokyklos metų uždavinio proga vaikų dainavo gražiai pasipuošę ir laukia mokslo pažymėjimų, kuriuos įteiks klebonas kun. N. Pakalnis.

LIETUVIŲ DIENA

Jau prieš dešimt metų ruošia ma liepos 4 d. Didžiojo New Yorko lietuviams. Tą dieną visi lietuvių susirenka pabendrauti, pasimatyti su pažįstamais, pasilinksinti, gerų dovanų laimėti, o labiausiai lietuviškos spaudos reikalais pasikalbėti. Ir šiais metais visi Didžiojo New Yorko lietuvių maloniai kviečiami į Didžiąją Lietuvų Dieną Klasciaus Parke, Maspeth, liepos 4 d., 1 val. p.p.

"AMERIKOS BALSAS"

praėjusią savaitę lietuviškoje "Amerikos Balso" programoje buvo girdėti P. Labanausko pasikalbėjimas su dviem Červenės kalnais, kurie papasakojo apie įvykių susidarymus. Iš Jungtinių Tautų, kur lietuvių liudijo apie priverčiamą darbo stovyklą, buvo perduotas K. Jurgėlos pasikalbėjimas su V. Sidzikausku ir Dr. M. Deveniu iš Waterburio.

Praėjusią savaitę taip pat atžymėta ir Maironio 20 metų mirties sukaktis. Specialų žodį parašė poetas J. Alstis, o jį perskaitė aktorius H. Kačinskas. Minėjimas baigtas Maironio giesmės "Marija, Marija", kuria įgijo marinių dūdų orkestras Washington.

Ateinantį penktadienį, liepos 4 d. Nepriklausomybės šventė, J. E. Brooklyno vyskupas tą dieną dispensavo katalikus nuo pasninko.

Taip pat liepos 4 d. yra pirmasis mėnesio penktadienis, visose bažnyčiose yra specialios pamaldos į Šv. Jėzų širdį.

Marija Šaunienė.

žinoma tautiškų juostų audeja Brooklyne, persikėlė į Patersoną, kur atidaro maisto produktų krautuvę. Kartu ketina tenai suorganizuoti ir lietuviškos spaudos krautuvę. Per ją visos lietuvių galės gauti Amerikoje ir visame pasaulyje išlemtų lietuviškų knygų, žurnalų ir kt. Šaunienei Patersono įsikurti padeda Pranas Narvydas, o Jonas ir Michasė Narvydai jai prieš tai buvo suruošę šleisčius.

Didžioji

Rengiama Tėvų Pranciškonų
DARBININKO naudai

įvyks LIEPOS - JULY 4 D. — Nepriklausomybės dienoje
KLASCIAUS PARKE — CLINTON HALL

56 — 70 58th ST., MASPETH, N. Y.

Graži programa, Gardūs valgiai ir gėrimai.
Įvairūs laimėjimai. Linksma muzika ir šokiai

Visi lietuviškos - katalikiškos spaudos globėjai ir mylėtojai iš anksto kviečiami dalyvauti.

Lietuvių Diena

PAGERBĖ KUN. PR. BASTAKĮ

Newark, N. J., lietuvių jungtinėmis jėgomis suruošė kun. r. Bastakio 15 metų kunigystės sukaktuvį minėjimą. Daugiau kaip 500 parapijiečių ir aukštųjų svečių dalyvavo pagerbime, įvyksiuose šv. Jurgio salėje.

Birželio 22 d. sukaktuviniškai par. bažnyčioje atlaikė sumą, o po to 5 val. prasidėjo pati minėjimo programa, kuriai atidarymo žodį tarė minėjimo ruošimo komiteto pirm. P. Mitchell. Po himnų ir mal-

vininkas kun. Pr. Bastakis. Padėkojė visiems už dovanas ir nuosirdumą, pasakė, jog visa tai, ką jis yra gero padavęs savo parapijiečiams, kaip katalikams ir lietuviams, tai buvusi jo kaip kunigo ir lietuvių pareiga. Po to jis dar atskirai išminėjo organizacijos ir asmenis, dėkodamas už pasidarbavimą, minėjimą ruošiant.

Pavieniai asmenys ir organizacijos sukaktuviniškai prisijungė daug sveikinimų ir dovanų. Specialia telegrama iš Ci-

Kun. Pr. Bastakis, minėjęs savo 15 m. kunigystės sukaktį, ir minėjimo dalyviai.

dos, sukaktuviniškai veiklą apibūdino ir jį sveikino visų Newarkiečių vardu vietos Alto pirmininkas J. Stukas.

Gėlėmis ir žalumynais išpuošę scenoje vienas po kito rodėsi menininkai. Dainavo Rožė Mainelytė, akompanuojant Julijai Rajan-kaitei-Sašienai, kuri ir solo pasirašė. Specialiai momentui pritaikytą eilėraščių padėkamavę V. Jokūbaitis ir A. Buivydaitis.

Prie vaišių stalo komiteto vardu kalbėjo St. Jakšas, Gen. Lietuvos Konsulatą New Yorko atstovavęs vicekonsulas A. Šimutis, J. Kralikauskas, senas ir lietuvių nusipelnęs vietos veikėjas, kun. P. Totorašis, sukaktuviniškai bičiulių iš Brooklyno grupės vardu — St. Gudas, par. klebonas prel. Ig. Keimelis ir pagaliau pats sukaktis.

kagos sveikino Lietuvos Konsulas Daužvardis. Sveikinimus perskaitė ir visa laika programą vedė Jokūbas Stukas.

Newarko lietuvių

per A. S. Trečioką Balfui prisuntė 300 dol. aukų. Aukotojų tarpe stambi suma yra New Jersey Lietuvių Tarybos—150 dol. Kitos smulkesnės aukos, kurių 94 dol. surinko Kazys Trečiokas, 11 dol. Iz. Dilenė ir kt. Balso vėjus dar tebetėsiamas. Aukos pinigais ir drabužiais siųsti BALF 35 skyriaus vardu, 315 Walnut Street, Newark, N. J.

627 sv. drabužių

kuriuos suaukojo Bayonnės lietuvių, vietos klebonui kun. Kemėžiui ir jo padėjėjui kun. Karalevičiui talkininkaujant, pereiną savaitę gauta Balfė.

SLA Seimas

šiemet įvyks Clevelande liepos 7 d. SLA Centre New Yorko šiuo metu atliekami paskutiniai pasirengimai, spausdinant apyskaitas ir komisijų pranešimus. Esama tvirtinimų, jog buvęs pirm. W. Laukaitis seime nedalyvaus, nes esąs nepatenkintas, kam jo neperrinko pirmininku. Kaip žinia, naujojo pirmininku tapo išrinktas bostonietis adv. Kalinauskas.

White Plains

apylinkės lietuvių išsiskiria ALB skyriaus valdybą ir kontrolės komisiją. Pamažu įsirašo vis daugiau narių. Vietos lietuviuose buvo didelio pasitenkinimo, patyrus, jog New Yorko ribose žada įsikurti net šešios tokios apylinkės.

Prel. K. Urbonavičiaus atminimui

So. Bostono liet. parapijos klebonas kun. Pr. Virmauskis atspausdino gražų paveikslėlį, kurio vienoje pusėje yra išganytojo paveikslas, o kitoje — Prel. Urbonavičiaus paveikslas ir atitinkama malda. Tas paveikslėlis buvo dalinamas bažnyčioje birželio 29 d.

Aukojo misijoms

So. Bostono lietuvių šv. Petro parapija aukojo misijoms 503.91 dol. Jamaica salos Apašt. Vikaras atsiuntė lietuviams padėką už auką.

Šventoji valanda

mūsų parap. bažnyčioje bus ne penktadienį, o ketvirtadienį, liepos 3 d., 7 val. 30 min.

Liepos 4 d. — penktadienis ne pasninkas. Ark. Cushing atleido nuo pasninko tą dieną, nes tai Amerikos J. V. Nepriklausomybės šventė.

Važiuojantieji į Marianopolio pikniką tikėtai gali gauti pas Brazauską arba Liet. Baldų krautuvę. Autobusai išeis liepos 4 d. ryto nuo buv. "Darbininko" namo.

Skautų stovykla

prie gražaus ežero netoli Lakeville, Mass., vyksta nuo birželio 28 d. ligi liepos 5 d. Stovykla tvarkoma pačių lietuvių skautų.

Liet. vyrų choras,

ved. muz. J. Gaidelio, repetuoja ir vasaros metu ir žada pasirodyti su didžiuliu koncertu lapkričio 16 d. So. Boston High School auditorijoje.

Bostono viešojoje bibliotekoje liepos mėnesį Cronan skaitys specialias istorijos paskaitas kiekvieno ketvirtadienio rytą 9.30 val. City Point Branch Library auditorijoje.

Taiso tiltą prie Broadway Station

Viršum geležinkelio prie Broadway Station esąs tiltas yra nuo pirmadienio pradėtas taisyti ir taisydas truks šešias savaites. Dabar per taisomą tiltą leidžia važiuoti tik "street cars". Autobusai ir automobiliai važiuoja kitu tiltu į Dover St.

Lietuviškoji Enciklopedija

atgaivinama Amerikoje. Ji būtų mūsų tremtyje praleisto laiko vertingiausias įnašas į mūsų Tėvynės kultūrinį lobyną ir ta Tėvynėi dovana mums dvigubai naudinga: ir Tėvynės parkeliaivus ir emigracijos tebesant.

Kadangi šis darbas yra visų lietuvių reikalas, tai svarbu, kad susidarytų galimybės jį įvykdyti. Todėl reikalingi yra tos Enciklopedijos talkininkai — vyrai ir moterys — atstovai visose lietuviškose kolonijose. Pagal išgales, už darbą bus atlyginama. Dėl sąlygų ir visų informacijų kreiptis tuojau į Juozą Kapočių, 680 Bushwick Avenue, Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKO REMEJAI

Po \$10.00: Mr. Alfonsas Stankevičius, Bronx, N. Y.

Po \$5.00: C. Witman, Brooklyn, N. Y.

Po \$4.00: K. Valatkevičius, So. Boston, Mass., A. Zakarauškas, Scranton, Pa., K. Federavičius, Chester, Pa.

Po \$2.50: J. Waitkus, Phila., Pa.

Po \$2.50: P. Baktis, Mrs. V. Cuskie, J. Savickas, A. Yonkus, F. Lasauskas, A. Bundonis, Mrs. J. Petrakis, Sr. Rose Vera, O. P., Mrs. M. Kanapinskienė, Mrs. M. Markūnas, K. Baltrušaitis, R. Bartashunas, A. Noreika, A. Starolis, Brooklyn, N. Y., Mrs. S. Cilcius, Keamy, N. J., Mrs. E. Satas, Amsterdam, N. Y., Mrs. J. Siemanavičius, Newark, N. J., Rev. J. Pragulickas, Bayonne, N. J., P. Vilimas, Paterson, N. J., Mrs. V. Kovell, Dunellen, N. J., Mrs. Z. Kazlauskas, Lakewood, N. J., A. Salvonis, Elizabeth, N. J., J. Mecionis, J. Troy, N. J., Mrs. K. Trinka, Mrs. A. Gintalas, D. A. Zaleckas, So. Boston, Mass., P. Apkauskas, A. Babulis, Brockton, Mass., Mrs. A. Zaleski, Mr. Bunevičius, Worcester, Mass., G. Deleckas, Wm. Bedrim, Brighton, Mass., L. Baniškevičius, Greenfield, Mass., Mrs. R. Ravish, Holyoke, Mass., Mrs. P. Vaega, Mattapan, Mass., Mrs. P. Babravičius, Norwood, Mass., A. Nakutis, Gardner, Mass., Mrs. A. Marmokas, Mrs. E. Adams, F. Stankauskas, Pittsb., Pa., S. Kaminskas, M. Paciušas, Phil., Pa. E. Vitkoski, Swoyerville, Pa., Mrs. F. Petrauskas, Sykesville, Pa., Mrs. M. Sharkus, Bridgeville, Pa., Mrs. H. Dumblauskas, Mun-

hall, Pa., Mr. & Mrs. Ambroze, Chester, Pa., B. Bludis, Pennsburg, Pa., Mrs. M. Kubinsky, W. Hazleton, Pa., P. Bisenas, Verona, Pa., P. Mikalauskas, V. Daraskevičius, V. Daveika, Mrs. Elz. Radavicius, Chicago, Ill., Mrs. V. Janulis, Chicago Heights, Ill., Miss S. Taučytė, Waukegan, Ill., A. Pacewicz, Wilsonville, Ill., Mrs. P. Litvinavičienė, Cicero, Ill., Mrs. A. Aitches, Granville, Ill., Mrs. D. Nedzinskienė, Mrs. A. Kučinskas, Mrs. J. Gregorevičienė, Cleveland, Ohio, Mrs. F. Kodis, Youngstown, Ohio, G. Rokas, Akron, Ohio, Mrs. M. Kwetecian, N. Y., B. Paliokas, Syracuse, N. Y., Mrs. J. Arlauskienė, Webster, N. Y., Mrs. V. Plan, Utica, N. Y., S. Dailidėnas, White Plains, N. Y., Mrs. A. Lingis, Pontiac, Mich., Mrs. M. Stankevičius, P. Karpas, V. Levanas, P. Jakubauskas, Mrs. E. Valionis, Mrs. A. Puzas, Waterbury, Conn., Miss B. Empakerytė, New Britain, Conn., L.A.C.C. Hartford, Conn., S. Jegerlevicz, Bristol, Conn., J. E. Caserly, Los Angeles, Calif., M. J. Romanas, San Diego, Calif., Rev. F. A. Manelis, Stockton, Calif., Mrs. M. Vaskeviciene, Mrs. M. Matelis, Md., Mrs. E. Kopeski, Bedford, Me., Ch. Cyronka, Providence, R. I.

Radio žinios

Lietuvių Radio Korp. rengia linksnų metinį pikniką, kuris įvyks sekmadienį liepos-July 13 d., puikiam Brockton Fair Grounds, Brocktone.

Kaip ir kas metų pikniko programa bus įdomi ir įvairi. Šiemet dalyvaus Worcesterio Tremtinių Meno Megėjų Choras vadovaujamas R. Juozaičio; dainuos mylimas dainininkas Jonas Tamulionis iš Nashua, N. H., Bernardas Koritis paruosė žavią \$250,000 vertės puikusių, brangiųjų I. J. Fox Amerikos didžiausios kailių krautuvės Kailių Parodą; bus renkama metinė gražuolė "Miss Lithuania of Mass."; gros puikus Falcons Radio orkestras; bus įvairių laimėjimų ir įžangos dovanų.

Rengėjai kviečia visus į šį puikų, šios vasaros didžiausią ir įdomiausią pikniką, Brockton Fair Grounds, Brocktone, sekmadienį, liepos-July 13 d.

Steponas ir Valentina Minkai

1952 METŲ LIEPOS (JULY) 20 DIENA

KLASCIAUS PARKE

Angelių Karalienės Parapija

rengia

ŠAUNŲ PIKNIKA

Laimėjimas paskirta 500 dolerių grynais. Be to, bus visa eilė laimėjimų daiktais. Gros puikus daugelio asmenų orkestras. Rinks parapijos karališka šeima. Bus gardžių valgių ir gėrimų.

Tinkamiausia proga smagiai praleisti laiką lietuviškoje aplinkoje ir nuotaikoje.

Visi kviečiami kuo skaitlingiausia dalyvauti.

ĮŽANGOS MOKESTIS: — parapijiečiams, išplatintiems laimėjimų knygelė, nemokamai, o svečiams 75 centai. PRADŽIA 2 VAL. P.P.

LIETUVIŲ RADIO VALANDOS PROGRAMA

WESX—1230 kilocycles—Marblehead-Salem, Mass.

Kiekvieną seštdienį nuo 11 iki 12 val. vidurdienio įvyks Lietuvių Radio Valandos programa. Lietuviškos laudies dainos, muzikos, dalykėliai, kalbos, sveikinimai, pranešimai plaukia oro bangomis į visų klausytojų namus.

Jeigu norite ką nors pasveikinti ar paskelbti, tai siųskite savo pranešimus paštu arba asmeniškai pridukite programos vedėjui ANTANUT F. KNEIZIUI, arba skyrusios šiais adrais:

LITHUANIAN RADIO HOUR

50 Cottage Street, Norwood, Mass.

Skyrius: LITHUANIAN FURNITURE CO.

326 W. Broadway, A. ir O. IVASKAI

So. Boston 27, Mass.

Telefonai: NORwood 7-1449 ar SOuth Boston 8-4618